



2025, 14 (3), 1622-1659 | Araştırma Makalesi

Sosyal Hizmet Bölümü Öğrencilerinin Özgecili Düzeylerinin Sosyo-Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi

Gülsüm Korkut ¹

Deniz Say Şahin ²

Gülnihal Altun ³

Öz

Bu araştırma sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgecili düzeylerinin sosyodemografik değişkenlere göre incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen tanımlayıcı bir araştırmadır. Araştırma verileri Türkiye’de bir devlet üniversitesinin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal Hizmet bölümünde öğrenim gören lisans öğrencilerinden (n=205) tamsayım örnekleme yöntemine göre ücretsiz erişimli Google Forms üzerinden toplanmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan Sosyodemografik Veri Formu ve Ümmet ve arkadaşları (2013) tarafından geliştirilen Özgecili Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine bakmak için Shapiro-Wilk normallik testi uygulanmış ve parametrik testlere uygun olduğu anlaşılmıştır. Verilerin analizinde ikili karşılaştırmalar (cinsiyet ve aile tipi) için bağımsız örneklem t testi, çoklu karşılaştırmalar (yaş, sınıf, gelir düzeyi, annenin eğitim düzeyi, babanın eğitim düzeyi, kardeş sayısı, en uzun süre yaşanan yer, sosyal hizmet bölümünü seçme şekli, sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyeti) için tek yönlü ANOVA testi, testlerde anlamlı çıkan sonuçlarda istatistiksel anlamlılığın nereden kaynaklandığını belirlemek için ise LSD testi ve sosyodemografik değişkenler arasında bir ilişkinin olup olmadığını saptamak amacıyla Pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda sosyodemografik değişkenlerden sadece yaş ve sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyeti ile özgecili ölçeğinin alt boyutlarından bazılarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Özgecili ölçeği alt boyutlarından maddi yardım (p=0,048) ve travmatik durumlarda yardım (p=0,031) puanları ile yaş değişkeninin istatistiksel açıdan anlamlı farklılaştığı bulunmuştur. Bununla birlikte araştırmada özgecili ölçeği alt boyutlarından fiziksel güce dayalı yardım (p=0,017) ve yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım (p=0,042) puanları ile sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyeti değişkeni arasında anlamlı fark bulunmuştur. Sosyal hizmet bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin özgeci davranışlarının geliştirilmesi için sosyal hizmet müfredatlarının yapılandırılması ve özgecili davranışlarının nicel yöntemlerin yanı sıra nitel yöntemlerle de incelenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fayda, Özgecili, Özgeci Davranış, Sosyal Hizmet, Üniversite Öğrencileri.

Korkut, G., Say Şahin, D., & Altun, G. (2025). Sosyal Hizmet Bölümü Öğrencilerinin Özgecili Düzeylerinin Sosyo-Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 14(3), 1622-1659. <https://doi.org/10.15869/itobiad.1697329>

Geliş Tarihi	11.05.2025
Kabul Tarihi	15.09.2025
Yayın Tarihi	30.09.2025
*Bu CC BY-NC lisansı altında açık erişimli bir makaledir.	

1 Doç. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Burdur, Türkiye, gkorkut@mehmetakif.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5256-3890

2 Doç. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniv., İktisadi ve İdari Bil. Fak., Sosyal Hizmet Böl., Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merk., Burdur, Türkiye, saysahind@mehmetakif.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8171-9743

3 Öğr. Gör., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Gölhisar Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Burdur, Türkiye, galtun@mehmetakif.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9339-1343



2025, 14 (3), 1622-1659 | Research Article

Examination of Altruism Levels of Social Work Students According to Socio-Demographic Variables

Gülsüm Korkut ¹

Deniz Say Şahin ²

Gülnehal Altun ³

Abstract

This descriptive study examines the levels of altruism among social work students according to sociodemographic variables. The research data were collected from undergraduate students (n=205) studying at the Department of Social Work, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Faculty of Social Work of a state university in Turkey through free access Google Forms according to the census sampling method. The Sociodemographic Data Form created by the researchers and the Altruism Scale developed by Ümmet et al. (2013) were used as data collection tools in the study. Shapiro-Wilk normality test was applied to see whether the data showed normal distribution and it was understood that it was suitable for parametric tests. In the analysis of the data, independent sample t-test was used for pairwise comparisons (gender and family type), one-way ANOVA test was used for multiple comparisons (age, class, income level, mother's education level, father's education level, number of siblings, place of residence for the longest time, method of choosing the social work department, satisfaction with choosing the social work department), LSD test was used to determine the source of statistical significance in the significant results in the tests, and Pearson correlation analysis was used to determine whether there was a relationship between sociodemographic variables. As a result of the research, statistically significant differences were found only in age, satisfaction with choosing the social work department and some of the sub-dimensions of the altruism scale among the sociodemographic variables. It was found that the scores of financial help (p=0,048) and help in traumatic situations (p=0,031), which are sub-dimensions of the altruism scale, differed statistically significantly with the age variable. In addition, a significant difference was found between the scores of the altruism scale sub-dimensions based on physical power (p=0.017) and help arising from the feeling of closeness (p=0.042) and the satisfaction variable of choosing the social work department. In order to develop the altruistic behaviors of students studying in social work departments, it is recommended that social work curricula be structured and altruistic behaviors be examined with qualitative methods as well as quantitative methods.

Keywords: Benefit, Altruism, Altruistic Behavior, Social Work, University Students.

Korkut, G., Say Şahin, D., & Altun, G. (2025). Examination of Altruism Levels of Social Work Students According to Socio-Demographic Variables. *Journal of the Human and Social Science Researches*, 14(3), 1622-1659. <https://doi.org/10.15869/itobiad.1697329>

Date of Submission	11.05.2025
Date of Acceptance	15.09.2025
Date of Publication	30.09.2025
*This is an open access article under the CC BY-NC license.	

1 Assoc. Prof. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Social Work, Burdur, Türkiye, gkorkut@mehmetakif.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5256-3890

2 Assoc. Prof. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Social Work, Aging Studies Implementation and Research Center, Burdur, Türkiye, saysahind@mehmetakif.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8171-9743

3 Lecturer, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Gölhisar Vocational School of Health Services, Department of Health Care Services, Burdur, Türkiye, galtun@mehmetakif.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9339-1343

1.Giriş

Özgecilik herhangi bir çıkar beklentisi olmadan başka bireylerin yaşamına maddi veya manevi katkıda bulunma (Ümmet vd., 2013, s. 303); bireyin başkalarının ihtiyaçlarını ve refahını öncelemesi ve değer vermesi (Başerer Berber, 2024, s. 1688); fayda sağlayan davranışta bulunan bireyin kendisini düşünmeden hareket etmesi (Karadağ ve Mutaftçılar, 2009, s. 43); herhangi bir karşılık beklemezsizin başka bir bireyin refahını artırmaya yönelik gerçekleştirilen yardım davranışı (Tam ve Yeung, 1999, s. 80) olarak tanımlanmaktadır. Özgecilik kavramı Fransızcada “altruisme” ve Latince’de ise diğer anlamına gelen “autrui” kelimesinden türetilmiştir. Özgecilik, bireylerin kendi çıkarlarından vazgeçme ve kendilerini başkalarına adanma konusunda ahlaki bir yükümlülüklerinin olduğunu düşünen Auguste Comte tarafından benimsediği etik doktrini tanımlamak için türetilmiştir (Reamer, 2024, s. 33).

Bireylerarası ilişkilerin sağlıklı bir şekilde sürdürülebilmesine önemli katkılar sağlayan özgecilik karşılığında herhangi bir çıkar beklentisine girmeden sadece başkalarına fayda sağlayacak her türlü davranıştır (Tekeş ve Hasta, 2015, s. 57). Yardımın tek taraflı olması ve yardımda bulunan kişinin diğerinin ihtiyacını önceleyerek yardımda bulunması diğerkam (özgeci) davranış olarak tanımlanmaktadır (Düzgüner, 2019, s. 359-360). Özgeci davranış bireyin kendi çıkarını gözetmeden ve kendinden bir şeyler kaybetmeyi de göze alarak başka bir bireye fayda sağlayacak davranışları olarak da tanımlanmaktadır. Özgeci davranışın yardım ve toplumsal kurallara uymak gibi farklı amaçlara sahip davranışlardan ayrılan en önemli yönü bireyin özgeci davranışla kendine bir maliyet yüklemesi ve kendinden bir şey kaybetmesidir. Bu yönü ise özgeci davranışın yardımsever, nazik, görgülü gibi bireysel davranışlardan ayrılmasında önemlidir (Çetin, 2019, s. 4). Başka bir tanımda özgeci davranış, dışsal ödüller alma veya dışarıdan üretilen olumsuz uyarıcılardan kaçınma beklentisi ile gerçekleştirilmeyen ve başkasına fayda sağlama amacı taşıyan gönüllü davranış olarak prososyal davranışın bir alt türü olarak tanımlanmaktadır (Eisenberg ve Miller, 1987, s. 92). İnsanlar gereksinimi olan başka bireylere kendilerinin zarar görmesini ve kısa veya uzun dönemde kendi faydalarını düşünmeksizin yardım edebilirler. Filozoflar ve psikologlar bu tür davranışları özgeci davranışlar olarak tanımlamaktadır (Clavien, 2012, s. 275). Karşıdan herhangi bir karşılık beklemeden yapılan özgeci davranışlar bireyin içsel doyumunu sağlamakta, yaşamlarına anlam katmakta ve bireyi psikolojik sorunlarından uzaklaştırmaktadır. Yani özgeci davranış bireylerin yaşamlarından uzun süreli ve tekrarlı doyum alabilmelerinin bir yolu olarak da nitelendirilmektedir (Bal ve Topuz, 2015, s. 209). Özgeci davranışların birkaç temel özelliği bulunmakla birlikte en önemli özelliği arasında özgeci davranışların bireyin kendisinden ziyade başkalarıyla ilgilenmesi veya saygı duyması ile motive edilmesi yer almaktadır (Kay ve Granfield, 2023, s. 594). Örneğin normal haftalık çalışmasının yanı sıra bazı hafta sonları ya da akşamları evsizlikle mücadele eden insanlara sosyal yardım hizmeti sağlamak üzere zaman ayıran bir sosyal hizmet uzmanının bu davranışı tamamen özgeci davranış sergilediğini göstermektedir (Reamer, 2024, s. 34). Her yardım etme davranışı özgeci olmayıp yardım etme davranışı ve özgeci davranışın birbirinden ayrılan yönleri bulunmaktadır. Yardım etme davranışını şekillendiren çeşitli nedenler söz konusu iken; özgeci davranış belirli ve spesifik motivasyonlar temelinde şekillenmektedir. Özgecilik davranışsal, motivasyonel ve evrimsel düzeylerde farklı bağlamlarda değerlendirilmektedir (Başerer Berber, 2024, s. 1692).

Özgecilik, psikoloji, felsefe, biyoloji, evrimsel antropoloji, deneysel ekonomi gibi çeşitli

disiplinlerde yer alan ve araştırılan karmaşık bir olgudur. Disiplinler arası farklı kavramları ve süreçlerinin olması özgecilik kavramıyla ilgili literatürde çok fazla karışıklığın olmasına neden olmaktadır (Clavien ve Chapuisat, 2013, s. 125). Özgecilik genel olarak davranan bireye kişisel bir maliyetle fayda sağlayan davranış olarak anlaşılsa da evrimsel biyolojide farklı yazarlar özgeciliği farklı şekilde tanımlamışlardır. Bu yorumlar ise genellikle hangi tarafın özgeci davranıştan fayda sağladığı ve özgeciliğin maliyetinin nasıl değerlendirildiği temelinde şekillenmektedir (Kerr vd., 2004, s. 135). Evrimsel kökenlerimiz, sosyal ilişkilerimiz ve toplumsal örgütlenmeyle ilgili en temel hususlardan bazılarının özgecilik ve bencilik etrafında toplandığı görülmektedir. İnsan özgeciliğinin güçlü bir güç olduğunu, bireysel heterojenliğin çok fazla olduğunu ve özgeci bireylerle bencil bireyler arasındaki etkileşimin toplumda yaşayan insanların iş birliğinin sağlanması açısından büyük öneme sahip olduğu bilinmektedir (Fehr ve Fischbacher, 2003, s. 785).

Özgecilik bireylerin başkalarının faydasını ve refahını kendi fayda ve refahının üstünde tutması gerektiği fikrine dayanmaktadır. İnsanların başkalarını düşünme ve özverili olma yeteneğine sahip olduğunu, kendi memnuniyetlerinden vazgeçmeyi göze alarak başka bireylerin avantajlı olacağı şekilde davranışlarda bulunması gerekliliğine işaret eder (Liu, 2024, s. 567). Özgeciliği savunanlar özgecilik motivasyonunun varlığını ve bireylerin başka bireylerin refahını artırma nihai hedefiyle hareket ettiğini ileri sürmektedir (Batson ve Powell, 2003, s. 474). Stevens ve arkadaşları (2012) tarafından yapılan bir çalışmada öğrencilerin sosyal hizmet uzmanı olma motivasyonları arasında bireylerin kendi yaşam kalitelerini iyileştirmelerine yardımcı olma motivasyonu ilk sırada yer almıştır. Dascălu (2014) tarafından yapılan bir araştırmada sosyal hizmet programı öğrencilerinin mesleği seçmek için nispeten iyi belirlenmiş motivasyonlarının olduğu ve motivasyonlarının da bir dizi profesyonel değere dayandığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada bu profesyonel değerlerden biri de özgecilik olarak belirlenmiştir ve özgeciliğin profesyonel değerler arasında ilk ikisine çok yakın üçüncü sırada yer aldığı bulunmuştur. Petersén (2024) tarafından yapılan bir çalışmada sosyal hizmetin bir kariyer olarak seçilmesinin ardındaki nedenler irdelenmiştir. Bu nedenler arasında en popüler cevap savunmasız durumdaki insanlara yardım etme olarak bulunmuş ve dolayısıyla özgecilik motivasyonu tüm nedenler arasında baskın olarak bulunmuştur. Hu ve arkadaşları (2025) yaptıkları çalışmada kamu hizmeti motivasyonu ve boyutlarının sosyal hizmet kariyer niyetlerini güçlü bir şekilde etkilediğini ve özgeci motivasyonun söz konusu bu etkiyi kısmen aracılık ettiğini bulmuştur. Toros ve Medar (2015) sosyal hizmet öğrencilerinin sosyal hizmet bölümünde öğrenim görme motivasyonlarını araştırmış ve sosyal hizmet bölümünde öğrenim görme motivasyonları arasında özgecilik değerleri baskın olarak bulunmuştur. Liedgren ve Elvhage (2015) yaptıkları çalışmada sosyal hizmet öğrencilerinin gelecekteki mesleklerine ilişkin motivasyonlarını ve beklentilerini araştırmıştır. Katılımcılar sosyal hizmetin ana amacının en yaygın olarak insanların yaşamlarını iyileştirmek, insanlar adına savunuculuk yapmak, savunmasız insanları korumak olduğunu belirtmiştir.

Profesyonel bir mesleğe ilişkin geleneksel yaklaşımlar genellikle özgeciliği içermektedir. Bu yaklaşım her ne kadar ekonomik ve bireysel çıkarlardan ziyade hizmeti vurgulasa da söz konusu bu iki hedef arasındaki denge meslekten mesleğe farklılık gösterebilmektedir. Bununla birlikte mesleklerin tek özelliği özgecilik olmasa da özgeciliğe daha fazla önem ve öncelik verilmesi ortak bir beklentiye oluşturmaktadır (Blaikie, 1974, s. 84). Doktorlar, hemşireler, klinik psikologlar ve birçok sağlık profesyonelleri, sosyal hizmet uzmanları,

din görevlileri özgeci bireylerin daima başka bireylerin yararına hareket ettiklerini düşündükleri için özgeciliği değerli bulurlar. Özgecilik Hipokrat Yemini ve diğer mesleki davranış kurallarının temel taşı olarak nitelendirilmektedir (McGaghie vd., 2002, s. 374).

Özgecilik sosyal hizmetin temel motivasyonu olarak nitelendirilebilir. Tarih boyunca genel olarak insanlara yardım etmek ve toplumsal refahı sağlayarak toplumu daha iyi bir toplum haline getirmek sosyal hizmet mesleğinin temelini oluşturmaktadır (Brill, 2001, s. 224). Sosyal hizmet insana yardım mesleğidir. Söz konusu bu yardım müracaatçıları herhangi bir hak kaybına uğratmadan ihtiyaçlarının karşılanmasını hedeflemektedir (Çoban Kaynak, 2017, s. 253). Sosyal hizmet, bireylerin işlevselliklerini artırarak sosyal değişim sağlamayı hedeflemektedir. İnsana hizmet veren disiplinler arasında yer alan sosyal hizmet, sürekli değişen topluma bireylerin uyum sağlayabilmelerine yönelik iyilik hallerinin sağlanmasını, geliştirilmesini ve devamlılığının sağlanmasını amaçlayan ve bu bağlamda hizmet veren bir yardım mesleği olarak tanımlanabilir (Serpel ve Hasgöl, 2015, s. 38). Sürekli değişim içinde olan ve karmaşık hale gelen toplum için vazgeçilmez bir meslek olan sosyal hizmet bireylerin yaşam kalitelerini geliştirmeye yardım eden insani hizmet meslekleri arasında yer almaktadır (Duyan, 2003, s. 1). Sosyal hizmet kendine özgü yaklaşımları olan ve sorunların çözümüne, bireylerin güçlendirilmesine, sosyal adalete ve insana saygıya odaklanan ve mesleki uygulamalarını bu bağlamda gerçekleştiren bir meslektir (Bozdemir ve Duman, 2020, s. 1107). Sosyal hizmet mesleği gönüllülük esasına göre yardımsever bireylerin kentin yoksul bölgelerindeki yoksullara yönelik gerçekleştirdikleri çeşitli sosyal yardımlarla başlamış olup zamanla ülkelerin sosyal, ekonomik, politik ve kültürel yapılarıyla şekillenmiş ve gelişmiştir. Yardımseverlik temelinde gerçekleştirilen bu çalışmaların ilerleyen yıllarda bir mesleki anlayış ve disiplin içinde yapılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır (Acar ve Çamur Duyan, 2003, s. 18). Değer temelli bir disiplin olan sosyal hizmetin değerlerinden sosyal hizmet uygulamalarına kadar rehberlik edecek bazı ilkeler bulunmaktadır. Bu ilkeler evrensel nitelikte olabildiği gibi her toplumun kültürel yapısı bağlamında kültürel görelilik anlayışıyla hazırlanan ilkeler de olabilir (Özateş, 2010, s. 94-95).

Bu araştırma, sosyal hizmet lisans öğrencilerinin özgecilik düzeylerinin çeşitli sosyodemografik değişkenler doğrultusunda anlamlı farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmanın hipotezleri aşağıdaki gibidir:

H1: Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgecilik düzeyleri yaşa göre değişmektedir.

H2: Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgecilik düzeyleri cinsiyete göre değişmektedir.

H3: Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgecilik düzeyleri sınıfa göre değişmektedir.

H4: Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgecilik düzeyleri aile tipine göre değişmektedir.

H5: Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgecilik düzeyleri gelir düzeyine göre değişmektedir.

H6: Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgecilik düzeyleri en uzun yaşanan yere göre değişmektedir.

H7: Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgecilik düzeyleri annenin eğitim düzeyine göre değişmektedir.

H8: Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgecilik düzeyleri babanın eğitim düzeyine göre değişmektedir.

H9: Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgecilik düzeyleri kardeş sayısına göre değişmektedir.

H10: Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgeçilicilik düzeyleri sosyal hizmet bölümünü seçme şekli göre değişmektedir.

H11: Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgeçilicilik düzeyleri sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyetine göre değişmektedir.

2.Yöntem

Bu çalışma Sosyal Hizmet bölümü öğrencilerinin sosyodemografik özelliklere göre özgeçilicilik düzeylerinin farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi amacıyla yapılan tanımlayıcı bir araştırmadır. Tanımlayıcı araştırmalar incelenen konuyla ilgili olguları betimler ve çalışılan olgu veya örneklem ile ilgili elde edilen verilerin betimlenmesiyle temel özellikler tasvir edilir (Tutar ve Erdem, 2022, s. 58-59). Araştırmada “Sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgeçilicilik düzeyleri sosyo-demografik özelliklere (yaş, cinsiyet, sınıf, aile tipi, gelir düzeyi, en uzun yaşanılan yer, kardeş sayısı, sosyal hizmet bölümünü seçme şekli gibi) göre farklılaşmakta mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

2.1.Araştırmanın Etik Onayı

Araştırmanın yapılabilmesi için bir devlet üniversitesinin Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu’ndan 2024/03 toplantı numarası ve GO 2024/148 karar numarasıyla onay alınmıştır.

2.2.Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, 2023-2024 eğitim-öğretim döneminde Türkiye’de bir devlet üniversitesinin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal Hizmet bölümünde öğrenim gören lisans öğrencileri oluşturmaktadır. 2023-2024 eğitim-öğretim döneminde 527 öğrenci Sosyal Hizmet bölümünde öğrenim görmektedir. Anketler, 2024 yılında Nisan-Haziran ayları arasında toplanmıştır. Araştırmada tamsayım örnekleme yöntemi seçilmiş ve evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Tamsayım, istatistiki bilgilerin anakütlenin tümüne başvurularak elde edilmesi yani anakütlenin tüm birimlerinin incelenmesidir (Karaca, 2021, s. 94). Araştırmanın verilerinin toplanabilmesi için araştırmacılar tarafından anket soruları ücretsiz erişimli Google Forms üzerinden oluşturulmuş ve katılımcılardan gönüllülük esasına göre formları cevaplamaları istenmiştir. Bilgilendirilmiş onam formu online anketin giriş kısmına eklenmiş ve katılımcıların öncelikli olarak bilgilendirmeyi okuması sağlanmıştır. Anket soruları bir soruyu yanıtlamadan diğer soruya geçilemeyecek şekilde oluşturulmuştur. Sınıf temsilcileri tarafından öğrencilerin sınıf gruplarında paylaşılan çalışmaya 224 öğrenci katılmıştır. Elde edilen verilerin normalliliğinin ve doğrusallığının sağlanması amacıyla yapılan Mahalanobis ve Z testleri sonucunda 19 anket uç değer olarak belirlenmiş ve değerlendirilmeden çıkarılmıştır. Sonuç olarak istatistiksel analizler 205 katılımcı üzerinden gerçekleştirilmiş olup çalışma evrenin %38,9’unu temsil etmektedir.

2.3.Veri Toplama Aracı

Çalışmada araştırmacılar tarafından hazırlanan Sosyo-demografik Veri Formu ve Özgeçilicilik Ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Sosyodemografik Veri Formu

Sosyodemografik veri formu araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olup yaş, cinsiyet, sınıf, aile tipi, gelir düzeyi, en uzun yaşanılan yer, annenin eğitim düzeyi, babanın eğitim düzeyi, kardeş sayısı, sosyal hizmet bölümünü seçme şekli ve sosyal hizmet bölümünü

seçme memnuniyeti olmak üzere toplam 11 sorudan oluşmaktadır.

Özgecilik Ölçeği

Ümmet ve arkadaşları (2013) tarafından geliştirilen Özgecilik Ölçeği kullanılmıştır. Özgecilik Ölçeği 38 maddeden ve 7 alt boyuttan (gönüllü faaliyetlere katılma, maddi yardım, travmatik durumlarda yapılan yardım, yaşlı/hastalara yapılan yardım, fiziksel güce dayalı yardım, eğitim sürecinde yardım, yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım) oluşmaktadır. Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach Alpha değeri .81 olarak bulunmuştur. *Gönüllü faaliyetlere katılma* alt boyutu gönüllü çalışmalarda yer alma ve dernek ve vakıflara üye olma vb. ifadelerden oluşmakta, *maddi yardım* alt boyutu maddi yapılan yardımları içermekte, *travmatik durumlarda yapılan yardım* alt boyutu bireylerin beklenmedik zamanlarda ani ve oldukça zarar verici durumlarını kapsamakta, *yaşlı/hastalara yapılan yardım* alt boyutu yalnız yaşlı/hasta bireylere yönelik yardım edici davranışları içermekte, *fiziksel güce dayalı yardım* alt boyutu fiziksel güç gerektiren yardımları içermekte, *eğitim sürecinde yardım* alt boyutu okul yaşamı sürecinde diğer öğrencilere yönelik yardım edici davranışları kapsamakta ve son olarak *yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım* alt boyutu ise bireylerin yakınlarına ve kendi çevrelerine yönelik yardımları kapsamaktadır. Yapılan istatistiki analizler sonucunda bu yedi faktörün toplam varyansın %51,822'sini açıkladığı sonucuna ulaşılmıştır. Özgecilik ölçeğinin iç tutarlılığının test edilmesi amacıyla faktör sonucunda belirlenen alt boyutların Cronbach Alpha katsayıları sırasıyla; 1. faktör için .815, 2. faktör için .776, 3. faktör için .757, 4. faktör için .760, 5. faktör için .743, 6. faktör için .696, 7. faktör için .659 ve toplam Cronbach Alpha değerinin ise .931 olarak bulunmuştur. Araştırmamızda Özgecilik Ölçeğinin alt boyutlarının Cronbach Alpha katsayıları sırasıyla; 1. faktör için .881, 2. faktör için .882, 3. faktör için .883, 4. faktör için .854, 5. faktör için .832, 6. faktör için .793, 7. faktör için .821 olarak bulunmuştur.

2.4.Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin analizleri SPSS 22 istatistik paket programı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerinin dağılımlarının belirlenebilmesi için betimsel analiz yapılarak sayı ve yüzdeler hesaplanmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine bakmak için Shapiro-Wilk normallik testi uygulanmış ve parametrik testlere uygun olduğu anlaşılmıştır. İkili karşılaştırmalar (cinsiyet ve aile tipi) için bağımsız örneklem t testi, çoklu karşılaştırmalar (yaş, sınıf, gelir düzeyi, annenin eğitim düzeyi, babanın eğitim düzeyi, kardeş sayısı, en uzun süre yaşanan yer, sosyal hizmet bölümünü seçme şekli, sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyeti) için tek yönlü ANOVA ve testlerde anlamlı çıkan sonuçlarda istatistiksel anlamlılığın nereden kaynağını belirlemek için ise LSD testinden faydalanılmıştır. Sosyodemografik değişkenlerden arasında bir ilişkinin olup olmadığını, anlamlı bir ilişkinin olması halinde ilişkinin yönünü ve düzeyini belirlemek için ise Pearson korelasyon analizi yapılmıştır.

3.Bulgular

Araştırmaya katılan katılımcıların sosyo-demografik özellikleri incelendiğinde %18'inin 18-19 yaş aralığında, %40.5'inin 20-21 yaş aralığında, %36.6'sının 22-23 yaş aralığında ve %4.9'unun 24 yaş ve üstü yaş aralığında olduğu, %89.8'inin kadın, %26.8'inin 1.sınıf, %21.5'inin 2.sınıf, %30.7'sinin 3. sınıf, %21'inin 4.sınıf öğrencisi olduğu, 85.9'unun çekirdek aile yapısına sahip bir ailede yaşadığı, %58'inin gelirinin giderine eşit olduğu, %50.2'sinin en uzun yaşadığı yerin il merkezi olduğu, %44.4'ünün annesi ve %36.6'sının

babasının ilkokul mezunu olduğu, %37.1'inin tek kardeşi olduğu, %56.1'inin sosyal hizmet bölümünü isteyerek tercih ettiği, %57.1'inin sosyal hizmet bölümünü seçmekten memnun olduğu saptanmıştır (Tablo 1).

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özellikleri

Sosyodemografik Değişkenler (n=205)	Gruplar	Sayı (f)	Yüzde (%)
Yaş	18-19 yaş arası	37	18,0
	20-21 yaş arası	83	40,5
	22-23 yaş arası	75	36,6
	24 yaş ve üstü	10	4,9
Cinsiyet	Kadın	184	89,8
	Erkek	21	10,2
Sınıf	1. Sınıf	55	26,8
	2. Sınıf	44	21,5
	3. Sınıf	63	30,7
	4. Sınıf	43	21,0
Aile Tipi	Çekirdek Aile	176	85,9
	Geniş Aile	29	14,1
Gelir Düzeyi	Geliri giderden az	49	23,9
	Geliri gidere eşit	119	58,0
	Geliri giderden fazla	37	18,0
En Uzun Yaşanılan Yer	İl	103	50,2
	İlçe	65	31,7
	Köy	32	15,6
	Kasaba	5	2,4
Annenin Eğitim Düzeyi	Okuryazar değil	8	3,9
	İlkokul	91	44,4
	Ortaokul	49	23,9
	Lise	42	20,5
	Önlisans	6	2,9
	Lisans	7	3,4
	Yüksek Lisans	2	1,0
Babanın Eğitim Düzeyi	Okuryazar değil	3	1,5
	İlkokul	75	36,6
	Ortaokul	44	21,5
	Lise	54	26,3
	Önlisans	9	4,4
	Lisans	20	9,8
Kardeş Sayısı	Yok	9	4,4
	Bir	76	37,1

		İki	47	22,9
		Üç ve daha fazla	73	35,6
Sosyal Hizmet Bölümünü Seçme Şekli		İsteyerek	115	56,1
		Tesadüf	41	20,0
		Aile Yönlendirmesi	23	11,2
		Diğer	26	12,7
Sosyal Hizmet Bölümünü Seçme Memnuniyeti		Memnun	117	57,1
		Kısmen Memnun	78	38,0
		Memnun Değil	10	4,9

Araştırmada öğrencilerin özgecilik ölçeği toplam puanları ile özgeciliğin alt boyutu puanlarının sosyodemografik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Çalışmada cinsiyet, sınıf, aile tipi, gelir düzeyi, en uzun yaşanan yer, annenin ve babanın eğitim düzeyi, kardeş sayısı ve sosyal hizmet bölümünü seçme şekli değişkenleri ile özgecilik ve özgeciliğin alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Sosyodemografik değişkenlerden sadece yaş ve sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyeti ile özgecilik ölçeğinin alt boyutlarından bazılarında istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmuştur.

Katılımcıların özgeciliğinin yaşa göre anlamlı farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla tek yönlü ANOVA testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2: Katılımcıların Yaşa Göre Özgecilik Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin İncelenmesi

Değişkenler	Gruplar	n	x	ss	F	p	Fark
Gönüllü Faaliyetlere Katılım	18-19 yaş arası	37	3,9189	,52547	1,260	,289	
	20-21 yaş arası	83	3,8055	,66655			
	22-23 yaş arası	75	3,9029	,58013			
	24 yaş ve üstü	10	4,1714	,62015			
	Total	205	3,8794	,61094			
Maddi Yardım	18-19 yaş arası(1)	37	4,0045	,54076	2,682	,048*	1-4
	20-21 yaş arası(2)	83	3,8956	,66295			2-4
	22-23 yaş arası(3)	75	3,9533	,53311			3-4
	24 yaş ve üstü(4)	10	4,4500	,56136			
	Total	205	3,9634	,59924			
Travmatik Durumlarda Yardım	18-19 yaş arası(1)	37	4,1937	,46566	3,006	,031*	1-4
	20-21 yaş arası(2)	83	4,1205	,56208			2-4
	22-23 yaş arası(3)	75	4,2156	,41804			3-4
	24 yaş ve üstü(4)	10	4,6000	,30631			
	Total	205	4,1919	,49319			
	18-19 yaş arası	37	4,1149	,60264			

Yaşlı/Hastalar a Yardım	20-21 yaş arası	83	4,1265	,60659		
	22-23 yaş arası	75	4,1400	,54096	1,712	,166
	24 yaş ve üstü	10	4,5500	,42164		
	Total	205	4,1500	,57820		
Fiziksel Güce Dayalı Yardım	18-19 yaş arası	37	4,0649	,52505		
	20-21 yaş arası	83	3,9398	,66387		
	22-23 yaş arası	75	4,0293	,55963	1,949	,123
	24 yaş ve üstü	10	4,4000	,41096		
	Total	205	4,0176	,59745		
Eğitim Sürecinde Yardım	18-19 yaş arası	37	4,0919	,41525		
	20-21 yaş arası	83	3,9880	,56340		
	22-23 yaş arası	75	4,0293	,45642	2,601	,053
	24 yaş ve üstü	10	4,4400	,47889		
	Total	205	4,0439	,50315		
Yakınlık Duygusundan Kaynaklanan Yardım	18-19 yaş arası	37	4,0973	,47986		
	20-21 yaş arası	83	4,0361	,61774		
	22-23 yaş arası	75	4,1920	,48707	1,772	,154
	24 yaş ve üstü	10	4,3600	,48808		
	Total	205	4,1200	,54615		
Özgecilik Ölçeği Toplam	18-19 yaş arası	37	4,0619	,43517		
	20-21 yaş arası	83	3,9753	,53552		
	22-23 yaş arası	75	4,0565	,42659	2,625	,052
	24 yaş ve üstü	10	4,4132	,41739		
	Total	205	4,0420	,48073		

(p<,05)

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin özgecilik ölçeği toplam puanları ile özgeciliğin alt boyutları puanlarının yaşa göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek için kullanılan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına göre; gönüllü faaliyetlere katılım, yaşlı/hastalara yardım, fiziksel güce dayalı yardım, eğitim sürecinde yardım, yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım boyutları ve özgecilik ölçeği toplam puanı ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır (p>,05). Ancak maddi yardım (p=0,048) ve travmatik durumlarda yardım (p=0,031) puanları ile yaş değişkeni anlamlı bir fark yaratmaktadır (p<,05). Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla ise LSD testi uygulanmış ve bu farklılığın 24 yaş ve üstü öğrencilerin maddi yardım ve travmatik durumlarda yardım puan ortalamalarının diğer gruplara göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı görülmüştür.

Katılımcıların özgeciliğinin cinsiyete göre anlamlı farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla t testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3: Katılımcıların Cinsiyete Göre Özgecilik Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin İncelenmesi

	t testi
--	---------

Değişkenler	Gruplar	N	X	ss	t	sd	p
Gönüllü Faaliyetlere Katılım	Kadın	184	3,8789	,56847	-,027	21,768	,979
	Erkek	21	3,8844	,92209			
Maddi Yardım	Kadın	184	3,9592	,56000	-,295	203	,769
	Erkek	21	4,0000	,88976			
Travmatik Durumlarda Yardım	Kadın	184	4,1957	,43287	,191	21,132	,851
	Erkek	21	4,1587	,87476			
Yaşlı/Hastalara Yardım	Kadın	184	4,1508	,52533	,038	21,446	,970
	Erkek	21	4,1429	,94065			
Fiziksel Güce Dayalı Yardım	Kadın	184	4,0207	,56006	,219	203	,827
	Erkek	21	3,9905	,87744			
Eğitim Sürecinde Yardım	Kadın	184	4,0402	,44588	-,186	21,207	,854
	Erkek	21	4,0762	,87287			
Yakınlık Duygusundan Kaynaklanan Yardım	Kadın	184	4,1391	,49676	1,489	203	,138
	Erkek	21	3,9524	,86696			
Özgecilik Toplam	Kadın	184	4,0443	,42221	,122	21,135	,904
	Erkek	21	4,0213	,85186			

(p<,05)

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin özgecilik ölçeği toplam puanları ile özgeciliğin alt boyutları puanlarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek için kullanılan t testi sonuçlarına göre; gönüllü faaliyetlere katılım, maddi yardım, travmatik durumlarda yardım, yaşlı/hastalara yardım, fiziksel güce dayalı yardım, eğitim sürecinde yardım, yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım boyutları ve özgecilik ölçeği toplam puanı ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır (p>,05).

Katılımcıların özgeciliğinin sınıfa göre anlamlı farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla tek yönlü ANOVA testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4: Katılımcıların Sınıfa Göre Özgecilik Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin İncelenmesi

Değişkenler	Gruplar	n	x	ss	F	p
Gönüllü Faaliyetlere Katılım	1. Sınıf	55	3,8753	,51877		
	2. Sınıf	44	3,9156	,69394		
	3. Sınıf	63	3,8231	,59773	,326	,806
	4. Sınıf	43	3,9302	,66157		
	Total	205	3,8794	,61094		
Maddi Yardım	1. Sınıf	55	4,0242	,55502		
	2. Sınıf	44	3,9167	,74145		
	3. Sınıf	63	3,8836	,59163	,952	,416
	4. Sınıf	43	4,0504	,49406		
	Total	205	3,9586	,55502		

	Total	205	3,9634	,59924		
Travmatik Durumlarda Yardım	1. Sınıf	55	4,2364	,46997		
	2. Sınıf	44	4,0909	,64345		
	3. Sınıf	63	4,2090	,42856	,814	,488
	4. Sınıf	43	4,2132	,43389		
	Total	205	4,1919	,49319		
Yaşlı/Hastalara Yardım	1. Sınıf	55	4,1727	,55460		
	2. Sınıf	44	4,0511	,73647		
	3. Sınıf	63	4,1587	,51255	,609	,610
	4. Sınıf	43	4,2093	,52022		
	Total	205	4,1500	,57820		
Fiziksel Güce Dayalı Yardım	1. Sınıf	55	4,0909	,51614		
	2. Sınıf	44	3,8955	,77937		
	3. Sınıf	63	4,0349	,47184	,907	,439
	4. Sınıf	43	4,0233	,64617		
	Total	205	4,0176	,59745		
Eğitim Sürecinde Yardım	1. Sınıf	55	4,0727	,42228		
	2. Sınıf	44	4,0318	,68328		
	3. Sınıf	63	4,0032	,40876	,273	,845
	4. Sınıf	43	4,0791	,52033		
	Total	205	4,0439	,50315		
Yakınlık Duygusundan Kaynaklanan Yardım	1. Sınıf	55	4,1200	,48012		
	2. Sınıf	44	3,9955	,74770		
	3. Sınıf	63	4,1587	,44888	1,110	,346
	4. Sınıf	43	4,1907	,50888		
	Total	205	4,1200	,54615		
Özgecilik Ölçeği Toplam	1. Sınıf	55	4,0737	,41871		
	2. Sınıf	44	3,9809	,64837		
	3. Sınıf	63	4,0246	,40399	,480	,697
	4. Sınıf	43	4,0894	,46668		
	Total	205	4,0420	,48073		

(p<,05)

Tablo 4 incelendiğinde öğrencilerin özgecilik ölçeği toplam puanları ile özgeciliğin alt boyutları puanlarının sınıfa göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek için kullanılan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına göre; gönüllü faaliyetlere katılım, maddi yardım, travmatik durumlarda yardım, yaşlı/hastalara yardım, fiziksel güce dayalı yardım, eğitim sürecinde yardım, yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım boyutları ve özgecilik ölçeği toplam puanı ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır (p>,05).

Katılımcıların özgeciliğinin aile tipine göre anlamlı farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla t testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 5: Katılımcıların Aile Tipine Göre Özgecilik Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin İncelenmesi

Değişkenler	Gruplar	n	x	ss	t testi		
					t	sd	p
Gönüllü Faaliyetlere Katılım	Çekirdek Aile	176	3,8693	,61276	-,584	203	,560
	Geniş Aile	29	3,9409	,60671			
Maddi Yardım	Çekirdek Aile	176	3,9517	,60661	-,688	203	,492
	Geniş Aile	29	4,0345	,55702			
Travmatik Durumlarda Yardım	Çekirdek Aile	176	4,1695	,50189	-1,606	203	,110
	Geniş Aile	29	4,3276	,41900			
Yaşlı/Hastalara Yardım	Çekirdek Aile	176	4,1250	,57879	-1,530	203	,128
	Geniş Aile	29	4,3017	,56053			
Fiziksel Güce Dayalı Yardım	Çekirdek Aile	176	3,9977	,59981	-1,172	203	,243
	Geniş Aile	29	4,1379	,57843			
Eğitim Sürecinde Yardım	Çekirdek Aile	176	4,0318	,49258	-,847	203	,398
	Geniş Aile	29	4,1172	,56699			
Yakınlık Duygusundan Kaynaklanan Yardım	Çekirdek Aile	176	4,0989	,54887	-1,368	203	,173
	Geniş Aile	29	4,2483	,52004			
Özgecilik Toplam	Çekirdek Aile	176	4,0251	,48256	-1,238	203	,217
	Geniş Aile	29	4,1443	,46449			

($p<,05$)

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin özgecilik ölçeği toplam puanları ile özgeciliğin alt boyutları puanlarının aile tipine göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek için kullanılan t testi sonuçlarına göre; gönüllü faaliyetlere katılım, maddi yardım, travmatik

durumlarda yardım, yaşlı/hastalara yardım, fiziksel güce dayalı yardım, eğitim sürecinde yardım, yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım boyutları ve özgecilik ölçeği toplam puanı ile aile tipi değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>,05$).

Katılımcıların özgeciliğinin gelir düzeyine göre anlamlı farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla tek yönlü ANOVA testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 6'de gösterilmiştir.

Tablo 6: Katılımcıların Gelir Düzeyine Göre Özgecilik Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin İncelenmesi

Değişkenler	Gruplar	n	x	ss	F	p
Gönüllü Faaliyetlere Katılım	Geliri giderden az	49	3,8601	,59867	1,869	,157
	Geliri gidere eşit	119	3,9376	,52229		
	Geliri giderden fazla	37	3,7181	,83942		
	Total	205	3,8794	,61094		
Maddi Yardım	Geliri giderden az	49	3,9694	,54078	,019	,981
	Geliri gidere eşit	119	3,9664	,56063		
	Geliri giderden fazla	37	3,9459	,78376		
	Total	205	3,9634	,59924		
Travmatik Durumlarda Yardım	Geliri giderden az	49	4,2279	,43260	,271	,763
	Geliri gidere eşit	119	4,1905	,44957		
	Geliri giderden fazla	37	4,1486	,68017		
	Total	205	4,1919	,49319		
Yaşlı/Hastalara Yardım	Geliri giderden az	49	4,1684	,53858	,069	,933
	Geliri gidere eşit	119	4,1513	,53502		
	Geliri giderden fazla	37	4,1216	,75374		
	Total	205	4,1500	,57820		
Fiziksel Güce Dayalı Yardım	Geliri giderden az	49	4,0122	,57068	1,632	,198
	Geliri gidere eşit	119	4,0672	,49216		
	Geliri giderden fazla	37	3,8649	,87312		
	Total	205	4,0176	,59745		
Eğitim Sürecinde Yardım	Geliri giderden az	49	4,0939	,44366	2,270	,106
	Geliri gidere eşit	119	4,0723	,44013		
	Geliri giderden fazla	37	3,8865	,71109		
	Total	205	4,0439	,50315		
Yakınlık Duygusundan Kaynaklanan Yardım	Geliri giderden az	49	4,1714	,55678	1,464	,234
	Geliri gidere eşit	119	4,1412	,43206		
	Geliri giderden fazla	37	3,9838	,80053		
	Total	205	4,1200	,54615		
Özgecilik Ölçeği Toplam	Geliri giderden az	49	4,0596	,43217	1,000	,370
	Geliri gidere eşit	119	4,0661	,41095		

Geliri fazla	giderden	37	3,9410	,70297
Total		205	4,0420	,48073

(p<,05)

Tablo 6 incelendiğinde öğrencilerin özgeciliği ölçeği toplam puanları ile özgeciliğin alt boyutları puanlarının gelir düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek için kullanılan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına göre; gönüllü faaliyetlere katılım, maddi yardım, travmatik durumlarda yardım, yaşlı/hastalara yardım, fiziksel güce dayalı yardım, eğitim sürecinde yardım, yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım boyutları ve özgeciliği ölçeği toplam puanı ile gelir düzeyi değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır (p>,05).

Katılımcıların özgeciliğinin en uzun yaşanan yere göre anlamlı farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla tek yönlü ANOVA testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7: Katılımcıların En Uzun Yaşanılan Yere Göre Özgeciliği Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin İncelenmesi

Değişkenler	Gruplar	n	x	ss	F	p
Gönüllü Faaliyetlere Katılım	İl	103	3,9542	,59685	1,473	,223
	İlçe	65	3,7780	,61447		
	Köy	32	3,8884	,60580		
	Kasaba	5	3,6000	,81064		
	Total	205	3,8794	,61094		
Maddi Yardım	İl	103	4,0162	,56761	,882	,451
	İlçe	65	3,8846	,62146		
	Köy	32	3,9219	,66395		
	Kasaba	5	4,1667	,51370		
	Total	205	3,9634	,59924		
Travmatik Durumlarda Yardım	İl	103	4,2443	,45483	1,594	,192
	İlçe	65	4,0821	,56606		
	Köy	32	4,2344	,42934		
	Kasaba	5	4,2667	,53489		
	Total	205	4,1919	,49319		
Yaşlı/Hastalara Yardım	İl	103	4,1748	,54776	1,669	,175
	İlçe	65	4,0423	,65486		
	Köy	32	4,2344	,50377		
	Kasaba	5	4,5000	,39528		
	Total	205	4,1500	,57820		
Fiziksel Güce Dayalı Yardım	İl	103	3,9806	,60619	1,921	,127
	İlçe	65	3,9569	,62799		
	Köy	32	4,2375	,46956		
	Kasaba	5	4,1600	,55498		
	Total	205	4,0176	,59745		
Eğitim Sürecinde Yardım	İl	103	4,0680	,46992	,258	,855
	İlçe	65	4,0031	,59213		
	Köy	32	4,0375	,45277		
	Kasaba	5	4,1200	,17889		

	Total	205	4,0439	,50315		
Yakınlık	İl	103	4,1689	,52971		
Duygusundan	İlçe	65	3,9969	,64274		
Kaynaklanan	Köy	32	4,1938	,35372	1,667	,175
Yardım	Kasaba	5	4,2400	,32863		
	Total	205	4,1200	,54615		
Özgeciliğin Ölçeği	İl	103	4,0797	,45518		
Toplam	İlçe	65	3,9526	,54796		
	Köy	32	4,0905	,42206	1,110	,346
	Kasaba	5	4,1158	,35531		
	Total	205	4,0420	,48073		

($p < ,05$)

Tablo 7 incelendiğinde öğrencilerin özgeciliğin ölçeği toplam puanları ile özgeciliğin alt boyutları puanlarının en uzun yaşanan yere göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek için kullanılan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına göre; gönüllü faaliyetlere katılım, maddi yardım, travmatik durumlarda yardım, yaşlı/hastalara yardım, fiziksel güce dayalı yardım, eğitim sürecinde yardım, yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım boyutları ve özgeciliğin ölçeği toplam puanı ile en uzun yaşanan yer değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p > ,05$).

Katılımcıların özgeciliğinin annenin eğitim düzeyine göre anlamlı farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla tek yönlü ANOVA testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8: Katılımcıların Annenin Eğitim Düzeyine Göre Özgeciliğin Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin İncelenmesi

Değişkenler	Gruplar	n	x	ss	F	p
Gönüllü Faaliyetlere Katılım	Okuryazar	8	4,1429	,43196		
	değil					
	İlkokul	91	3,8462	,57823		
	Ortaokul	49	3,8134	,62963		
	Lise	42	3,9490	,50465	,976	,443
	Önlisans	6	4,1429	,63246		
	Lisans	7	3,6939	1,34374		
	Yüksek Lisans	2	4,3571	,50508		
	Total	205	3,8794	,61094		
Maddi Yardım	Okuryazar	8	4,3333	,52705		
	değil					
	İlkokul	91	3,8901	,58806		
	Ortaokul	49	3,9694	,56792		
	Lise	42	4,0198	,49960	1,574	,156
	Önlisans	6	4,3333	,58689		
	Lisans	7	3,6905	1,23764		
	Yüksek Lisans	2	4,3333	,47140		

	Total	205	3,9634	,59924		
Travmatik Durumlarda Yardım	Okuryazar değil	8	4,3750	,38576		
	İlkokul	91	4,1465	,40963		
	Ortaokul	49	4,2313	,48569		
	Lise	42	4,2183	,43319	1,733	,115
	Önlisans	6	4,5000	,36515		
	Lisans	7	3,7857	1,34272		
	Yüksek Lisans	2	4,5000	,70711		
	Total	205	4,1919	,49319		
Yaşlı/Hastalara Yardım	Okuryazar değil	8	4,2813	,64694		
	İlkokul	91	4,1538	,48701		
	Ortaokul	49	4,1122	,58421		
	Lise	42	4,1488	,56054	1,154	,333
	Önlisans	6	4,5417	,45871		
	Lisans	7	3,7857	1,34186		
	Yüksek Lisans	2	4,5000	,70711		
	Total	205	4,1500	,57820		
Fiziksel Güce Dayalı Yardım	Okuryazar değil	8	4,1000	,77828		
	İlkokul	91	4,0615	,55991		
	Ortaokul	49	3,9429	,53852		
	Lise	42	3,9429	,55045	1,647	,136
	Önlisans	6	4,6000	,40000		
	Lisans	7	3,7429	1,26340		
	Yüksek Lisans	2	4,3000	,42426		
	Total	205	4,0176	,59745		
Eğitim Sürecinde Yardım	Okuryazar değil	8	4,2250	,37702		
	İlkokul	91	4,0110	,46891		
	Ortaokul	49	4,0612	,47820		
	Lise	42	4,0857	,38291	,827	,550
	Önlisans	6	4,1333	,48442		
	Lisans	7	3,7429	1,36974		
	Yüksek Lisans	2	4,3000	,42426		
	Total	205	4,0439	,50315		
Yakınlık Duygusundan Kaynaklanan Yardım	Okuryazar değil	8	4,1750	,37702		
	İlkokul	91	4,1033	,48108		
	Ortaokul	49	4,1429	,44907		
	Lise	42	4,1143	,59779	,620	,714
	Önlisans	6	4,3333	,65320		
	Lisans	7	3,8571	1,35013		
	Yüksek Lisans	2	4,5000	,70711		

	Total	205	4,1200	,54615		
Özgecilik Ölçeği Toplam	Okuryazar değil	8	4,2336	,40900		
	İlkokul	91	4,0168	,42887		
	Ortaokul	49	4,0285	,42710		
	Lise	42	4,0627	,41759	1,314	0,253
	Önlisans	6	4,3553	,49113		
	Lisans	7	3,7519	1,30335		
	Yüksek Lisans	2	4,3947	,55824		
	Total	205	4,0420	,48073		

(p<,05)

Tablo 8 incelendiğinde öğrencilerin özgecilik ölçeği toplam puanları ile özgeciliğin alt boyutları puanlarının annenin eğitim düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek için kullanılan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına göre; gönüllü faaliyetlere katılım, maddi yardım, travmatik durumlarda yardım, yaşlı/hastalara yardım, fiziksel güce dayalı yardım, eğitim sürecinde yardım, yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım boyutları ve özgecilik ölçeği toplam puanı ile annenin eğitim düzeyi değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır (p>,05).

Katılımcıların özgeciliğinin babanın eğitim düzeyine göre anlamlı farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla tek yönlü ANOVA testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 9'de gösterilmiştir.

Tablo 9: Katılımcıların Babanın Eğitim Düzeyine Göre Özgecilik Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin İncelenmesi

Değişkenler	Gruplar	n	x	ss	F	p
Gönüllü Faaliyetlere Katılım	Okuryazar değil	3	3,9048	,29738		
	İlkokul	75	3,8610	,59645		
	Ortaokul	44	3,8734	,64200		
	Lise	54	3,8836	,58084	,104	,991
	Önlisans	9	4,0159	,44861		
	Lisans	20	3,8857	,80225		
	Total	205	3,8794	,61094		
Maddi Yardım	Okuryazar değil	3	4,0000	0,00000		
	İlkokul	75	3,9733	,55483		
	Ortaokul	44	3,9811	,57310		
	Lise	54	4,0000	,55514	,767	,575
	Önlisans	9	4,0926	,45728		
	Lisans	20	3,7250	,94478		
	Total	205	3,9634	,59924		
Travmatik Durumlarda Yardım	Okuryazar değil	3	4,2778	,34694		
	İlkokul	75	4,2022	,42119		
	Ortaokul	44	4,2235	,43867		
	Lise	54	4,1852	,45172	,203	,961

	Önlisans	9	4,0741	,51445		
	Lisans	20	4,1417	,88237		
	Total	205	4,1919	,49319		
Yaşlı/Hastalara Yardım	Okuryazar değil	3	4,0000	,86603		
	İlkokul	75	4,1667	,52687		
	Ortaokul	44	4,1705	,49348		
	Lise	54	4,1852	,52572	,759	,580
	Önlisans	9	4,2500	,59948		
	Lisans	20	3,9250	,94277		
	Total	205	4,1500	,57820		
Fiziksel Güce Dayalı Yardım	Okuryazar değil	3	3,6000	1,03923		
	İlkokul	75	4,0053	,59090		
	Ortaokul	44	4,0682	,45432		
	Lise	54	4,0667	,55081	1,339	,249
	Önlisans	9	4,2444	,47726		
	Lisans	20	3,7800	,90821		
	Total	205	4,0176	,59745		
Eğitim Sürecinde Yardım	Okuryazar değil	3	4,0667	,41633		
	İlkokul	75	4,0000	,47534		
	Ortaokul	44	4,1091	,39639		
	Lise	54	4,0741	,44856	,666	,649
	Önlisans	9	4,1778	,48419		
	Lisans	20	3,9200	,87154		
	Total	205	4,0439	,50315		
Yakınlık Duygusundan Kaynaklanan Yardım	Okuryazar değil	3	3,7333	,23094		
	İlkokul	75	4,1573	,49570		
	Ortaokul	44	4,0955	,40575		
	Lise	54	4,1815	,52882	1,704	,135
	Önlisans	9	4,2889	,48074		
	Lisans	20	3,8500	,92651		
	Total	205	4,1200	,54615		
Özgeciliğin Ölçeği Toplam	Okuryazar değil	3	3,9474	,31026		
	İlkokul	75	4,0411	,44781		
	Ortaokul	44	4,0628	,39346		
	Lise	54	4,0697	,44505	,555	,735
	Önlisans	9	4,1491	,42778		
	Lisans	20	3,8908	,82228		
	Total	205	4,0420	,48073		

(p<,05)

Tablo 9 incelendiğinde öğrencilerin özgeciliğin ölçeği toplam puanları ile özgeciliğin alt boyutları puanlarının babanın eğitim düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek için kullanılan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına göre; gönüllü faaliyetlere

katılım, maddi yardım, travmatik durumlarda yardım, yaşlı/hastalara yardım, fiziksel güce dayalı yardım, eğitim sürecinde yardım, yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım boyutları ve özgecilik ölçeği toplam puanı ile babanın eğitim düzeyi değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>,05$).

Katılımcıların özgeciliğinin kardeş sayısına göre anlamlı farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla tek yönlü ANOVA testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10: Katılımcıların Kardeş Sayısına Göre Özgecilik Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin İncelenmesi

Değişkenler	Gruplar	n	x	ss	F	p
Gönüllü Faaliyetlere Katılım	Yok	9	3,7143	,65465	,319	,811
	Bir	76	3,8684	,55684		
	İki	47	3,9271	,73924		
	Üç ve daha fazla	73	3,8806	,57687		
	Total	205	3,8794	,61094		
Maddi Yardım	Yok	9	3,8704	,57601	,127	,944
	Bir	76	3,9474	,55924		
	İki	47	3,9894	,66249		
	Üç ve daha fazla	73	3,9749	,61027		
	Total	205	3,9634	,59924		
Travmatik Durumlarda Yardım	Yok	9	4,1296	,62793	,178	,911
	Bir	76	4,1689	,44596		
	İki	47	4,1986	,64982		
	Üç ve daha fazla	73	4,2192	,40813		
	Total	205	4,1919	,49319		
Yaşlı/Hastalara Yardım	Yok	9	4,1111	,83020	,091	,965
	Bir	76	4,1579	,48450		
	İki	47	4,1170	,66113		
	Üç ve daha fazla	73	4,1678	,58786		
	Total	205	4,1500	,57820		
Fiziksel Güce Dayalı Yardım	Yok	9	3,7556	,69121	,610	,609
	Bir	76	4,0237	,57962		
	İki	47	4,0426	,65133		
	Üç ve daha fazla	73	4,0274	,57282		
	Total	205	4,0176	,59745		
Eğitim Sürecine Yardım	Yok	9	4,0222	,55176	,514	,673
	Bir	76	4,0132	,44940		
	İki	47	4,1234	,63046		
	Üç ve daha fazla	73	4,0274	,46226		
	Total	205	4,0439	,50315		
Yakınlık Duygusundan	Yok	9	3,9333	,55678	,518	,671
	Bir	76	4,1395	,53767		
	İki	47	4,1617	,63880		

Kaynaklanan Yardım	Üç ve daha fazla	73	4,0959	,49228		
	Total	205	4,1200	,54615		
Özgecilik Ölçeği Toplam	Yok	9	3,9211	,55200		
	Bir	76	4,0339	,44682		
	İki	47	4,0717	,60553	0,256	0,857
	Üç ve daha fazla	73	4,0461	,41979		
	Total	205	4,0420	,48073		

(p<,05)

Tablo 10 incelendiğinde öğrencilerin özgecilik ölçeği toplam puanları ile özgeciliğin alt boyutları puanlarının kardeş sayısına göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek için kullanılan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına göre; gönüllü faaliyetlere katılım, maddi yardım, travmatik durumlarda yardım, yaşlı/hastalara yardım, fiziksel güce dayalı yardım, eğitim sürecinde yardım, yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım boyutları ve özgecilik ölçeği toplam puanı ile kardeş sayısı değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır (p>,05).

Katılımcıların özgeciliğinin sosyal hizmet bölümünü seçme şekline göre anlamlı farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla tek yönlü ANOVA testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11: Katılımcıların Sosyal Hizmet Bölümünü Seçme Şekline Göre Özgecilik Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin İncelenmesi

Değişkenler	Gruplar	n	x	ss	F	p
Gönüllü Faaliyetlere Katılım	İsteyerek	115	3,9342	,61643		
	Tesadüf	41	3,8397	,53375		
	Aile Yönlendirmesi	23	3,8137	,55901	,793	,499
	Diğer	26	3,7582	,73930		
	Total	205	3,8794	,61094		
Maddi Yardım	İsteyerek	115	3,9783	,60558		
	Tesadüf	41	3,9309	,49297		
	Aile Yönlendirmesi	23	3,9855	,49725	,101	,960
	Diğer	26	3,9295	,80439		
	Total	205	3,9634	,59924		
Travmatik Durumlarda Yardım	İsteyerek	115	4,2217	,44246		
	Tesadüf	41	4,1870	,46577		
	Aile Yönlendirmesi	23	4,2029	,47396	,785	,504
	Diğer	26	4,0577	,72410		
	Total	205	4,1919	,49319		
Yaşlı/Hastalara	İsteyerek	115	4,1674	,53262		
	Tesadüf	41	4,0610	,58304		

Yardım	Aile Yönlendirmesi	23	4,2717	,45172	,746	,526
	Diğer	26	4,1058	,82515		
	Total	205	4,1500	,57820		
Fiziksel Güce Dayalı Yardım	İsteyerek	115	4,0383	,57240		
	Tesadüf	41	3,9122	,60175		
	Aile Yönlendirmesi	23	4,0957	,41722	,599	,616
	Diğer	26	4,0231	,81256		
	Total	205	4,0176	,59745		
	İsteyerek	115	4,0748	,49592		
Eğitim Sürecinde Yardım	Tesadüf	41	3,9561	,39373		
	Aile Yönlendirmesi	23	4,1565	,39060	1,277	,283
	Diğer	26	3,9462	,72345		
	Total	205	4,0439	,50315		
Yakınlık Duygusundan Kaynaklanan Yardım	İsteyerek	115	4,1409	,48048		
	Tesadüf	41	4,0439	,54132		
	Aile Yönlendirmesi	23	4,2696	,43321	1,218	,304
	Diğer	26	4,0154	,83890		
Özgecilik Ölçeği Toplam	Total	205	4,1200	,54615		
	İsteyerek	115	4,0705	,46154		
	Tesadüf	41	3,9840	,40878		
	Aile Yönlendirmesi	23	4,0927	,35510	,652	,582
	Diğer	26	3,9626	,71966		
	Total	205	4,0420	,48073		

(p<,05)

Tablo 11 incelendiğinde öğrencilerin özgecilik ölçeği toplam puanları ile özgeciliğin alt boyutları puanlarının sosyal hizmet bölümünü seçme şekline göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek için kullanılan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına göre; gönüllü faaliyetlere katılım, maddi yardım, travmatik durumlarda yardım, yaşlı/hastalara yardım, fiziksel güce dayalı yardım, eğitim sürecinde yardım, yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım boyutları ve özgecilik ölçeği toplam puanı ile sosyal hizmet bölümünü seçme şekli değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır (p>,05).

Katılımcıların özgeciliğinin sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyetine göre anlamlı farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla tek yönlü ANOVA testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12: Katılımcıların Sosyal Hizmet Bölümünü Seçme Memnuniyetine Göre Özgecilik Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin İncelenmesi

Değişkenler	Gruplar	n	x	ss	F	p	Fark
	Memnun	117	3,9267	,59307			

Gönüllü Katılım	Faaliyetlere	Kısmen Memnun	78	3,8242	,64174	,869	,421	
		Memnun Değil	10	3,7571	,57558			
		Total	205	3,8794	,61094			
Maddi Yardım		Memnun	117	4,0199	,59377			
		Kısmen Memnun	78	3,9017	,62502	1,391	,251	
		Memnun Değil	10	3,7833	,37721			
		Total	205	3,9634	,59924			
Travmatik Durumlarda Yardım		Memnun	117	4,2479	,45042			
		Kısmen Memnun	78	4,1197	,56529	1,777	,172	
		Memnun Değil	10	4,1000	,26294			
		Total	205	4,1919	,49319			
Yaşlı/Hastalara Yardım		Memnun	117	4,2094	,51795			
		Kısmen Memnun	78	4,0897	,66691	1,812	,166	
		Memnun Değil	10	3,9250	,42573			
		Total	205	4,1500	,57820			
Fiziksel Güce Dayalı Yardım		Memnun(1)	117	4,1197	,49970			
		Kısmen Memnun(2)	78	3,8897	,70887	4,165	,017	1-2
		Memnun Değil(3)	10	3,8200	,50288			
		Total	205	4,0176	,59745			
Eğitim Yardım	Sürecinde	Memnun	117	4,0855	,48942			
		Kısmen Memnun	78	4,0051	,52568	1,303	,274	
		Memnun Değil	10	3,8600	,46236			
		Total	205	4,0439	,50315			
Yakınlık Duygusundan Kaynaklanan Yardım		Memnun(1)	117	4,1983	,48173			
		Kısmen Memnun(2)	78	4,0333	,62537	3,218	,042	1-2
		Memnun Değil(3)	10	3,8800	,46380			
		Total	205	4,1200	,54615			
Özgecilik	Ölçeği	Memnun	117	4,1039	,43625			
		Kısmen Memnun	78	3,9710	,54594	2,489	,085	

Toplam	Memnun			
	Değil	10	3,8711	,33089
	Total	205	4,0420	,48073

(p<,05)

Tablo 12 incelendiğinde öğrencilerin özgeciliik ölçeğı toplam puanları ile özgeciliğın alt boyutları puanlarının sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyetine göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek için kullanılan Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarına göre; gönüllü faaliyetlere katılım, maddi yardım, travmatik durumlarda yardım, yaşlı/hastalara yardım, eğitim sürecinde yardım boyutları ve özgeciliik ölçeğı toplam puanı ile yaş değışkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır (p>,05). Ancak fiziksel güce dayalı yardım (p=0,017) ve yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım (p=0,042) puanları ile sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyeti değışkeni anlamlı bir fark yaratmaktadır (p<,05). Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla ise LSD testi uygulanmış ve bu farkın sosyal hizmet bölümünü seçmekten memnun olan grupların puan ortalamasının diğer gruplara göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı saptanmıştır.

Sosyodemografik değışkenler arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını ortaya koymak, anlamlı bir ilişkinin olması halinde ise ilişkinin yönünü ve düzeyini belirlemek için Pearson korelasyon analizi yapılmış ve sonuçlar Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13: Sosyodemografik Değışkenler Arasındaki Korelasyon

		Y	C	S	AT	GD	EUYY	AED	BED	KS	SHBSŞ	SHBSM
Yaş (Y)	Pearson Correlation	1	,100	,658**	,083	,115	-,094	-,073	,021	,133	-,122	-,038
	Sig. (2-tailed)		,153	,000	,239	,100	,182	,300	,763	,057	,082	,589
	N		205	205	205	205	205	205	205	205	205	205
Cinsiyet (C)	Pearson Correlation		1	-,053	-,091	,130	-,074	,089	,072	-,031	-,014	,135
	Sig. (2-tailed)			,449	,195	,062	,293	,206	,307	,654	,847	,053
	N			205	205	205	205	205	205	205	205	205
Sınıf (S)	Pearson Correlation			1	,085	,190**	-,082	,023	,019	,045	-,173*	-,045
	Sig. (2-tailed)				,223	,006	,244	,746	,784	,519	,013	,524
	N				205	205	205	205	205	205	205	205
Aile Tipi (AT)	Pearson Correlation				1	-,028	,199**	-,007	-,067	,296**	-,057	,003
	Sig. (2-tailed)					,687	,004	,918	,339	,000	,418	,963
	N					205	205	205	205	205	205	205
Gelir Düzeyi (GD)	Pearson Correlation					1	-,052	,023	,128	,078	-,123	,022

	Sig. (2-tailed)							,463	,741	,067	,265	,080	,751
	N							205	205	205	205	205	205
En Uzun Yaşanılan Yer (EUYY)	Pearson Correlation							1	-,174*	-,160*	,138*	,112	,032
	Sig. (2-tailed)								,013	,022	,049	,109	,648
	N								205	205	205	205	205
Annenin Eğitim Düzeyi (AED)	Pearson Correlation								1	,627**	-,192**	-,010	-,060
	Sig. (2-tailed)									,000	,006	,882	,391
	N									205	205	205	205
Babanın Eğitim Düzeyi (BED)	Pearson Correlation									1	-,019	,053	-,117
	Sig. (2-tailed)										,786	,453	,094
	N										205	205	205
Kardeş Sayısı (KS)	Pearson Correlation										1	-,029	,000
	Sig. (2-tailed)											,675	,996
	N											205	205
Sosyal Hizmet Bölümünü Seçme Şekli (SHBSŞ)	Pearson Correlation											1	,381**
	Sig. (2-tailed)												,000
	N												205
Sosyal Hizmet Bölümünü Seçme Memnuniyeti (SHBSM)	Pearson Correlation												1
	Sig. (2-tailed)												
	N												

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 13 incelendiğinde yaş ile sınıf arasında pozitif yönlü orta düzeyde ($r=,658$) ve anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki bulunmuştur. Sınıf ile gelir düzeyi arasında pozitif yönlü düşük düzeyde ($r=,190$) anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki, sınıf ile sosyal hizmet bölümünü seçme şekli arasında negatif yönlü düşük düzeyde ($r=-,173$) anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki bulunmuştur. Aile tipi ile en uzun yaşanılan yer arasında pozitif yönlü düşük düzeyde ($r=,199$) anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki, aile tipi ile kardeş sayısı arasında pozitif yönlü düşük düzeyde ($r=,296$) anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki bulunmuştur. En uzun yaşanılan yer ile annenin eğitim düzeyi arasında negatif yönlü düşük düzeyde ($r=-,174$) anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki, en uzun yaşanılan yer ile babanın eğitim düzeyi arasında negatif yönlü ($r=-,160$) anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki, en uzun yaşanılan yer ile kardeş sayısı arasında pozitif yönlü düşük düzeyde ($r=,138$) anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki bulunmuştur. Annenin eğitim düzeyi ile babanın eğitim düzeyi arasında pozitif yönlü orta düzeyde ($r=,627$) anlamlı ($p<0,05$) bir

ilişki, annenin eğitim düzeyi ile kardeş sayısı arasında negatif yönlü düşük düzeyde ($r=-,192$) anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki bulunmuştur. Sosyal hizmet bölümünü seçme şekli ile sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyeti arasında pozitif yönlü orta düzeyde ($r=,381$) anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki bulunmuştur.

4. Tartışma

Çalışmamızda öğrencilerin özgeciler puanları ile özgeciliğin alt boyutu puanlarının yaşa göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiş olup özgeciler ölçeği alt boyutlarından maddi yardım ve travmatik durumlarda yardım puanlarının yaş değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılaştığı bulunmuştur. Bu anlamlılığın 24 yaş ve üstü öğrencilerin maddi yardım ve travmatik durumlarda yardım puan ortalamalarının diğer gruplara göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı görülmüştür. Araştırma bulgularımız, yaştan özgeciler davranışları üzerinde etkili olabileceğini destekleyen literatürle örtüşmektedir. Örneğin, Khalınbaylı ve Taş (2019) tarafından yapılan çalışmada, üniversite öğrencilerinin yaş gruplarına göre özgeciler düzeyleri arasında anlamlı farklar tespit edilmiş olup öğrencilerde 18-20 yaş özgeciler puan ortalaması ile 21-23 yaş arası öğrencilerin puan ortalaması ve 27 yaş ve üzerinde olan öğrencilerin puan ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. 21-23 yaşları arasında olan öğrencilerin özgeciler davranışı 18-20 yaş arasında olanlardan daha yüksek bulunmuş ve 27 yaş ve üzerinde olan öğrencilerde özgeciler davranışı 18-20 yaş arasında olanlardan daha yüksek bulunmuştur. Benzer şekilde Çevik (2017) tarafından yapılan çalışmada katılımcıların özgeciler ölçeği toplam puanı ile yaş arasında anlamlı fark bulunmamış fakat sadece özgeciler ölçeğinin alt boyutlarından olan bağışçılık alt boyutunda anlamlı fark bulunmuş ve 21 yaş ve altı yaş grubunda ortalama daha yüksek bulunmuştur. Oktar (2018) tarafından yapılan çalışmada üniversite öğrencilerinde özgeciler ölçeği toplam puanı ve aile, sosyallik ve sorumluluk alt boyutlarında yaşa göre anlamlı bir farklılık bulunmamış sadece yardımseverlik boyutunda anlamlı farklılık bulunmuştur. Yardımseverlik alt boyutunda 20 yaş ve altı yaş grubundaki öğrencilerin 21-23 yaş grubu öğrencilerine göre istatistiksel olarak anlamlı oranda daha düşük puan aldığı bulunmuştur. Bununla birlikte literatürde özgeciler düzeylerinde yaşa göre anlamlı farklılığın bulunmadığı çalışmalar da bulunmaktadır (Ekşi vd., 2016; Kıvanç, 2020; Okafor vd., 2024; Düzgüner ve Sevinç, 2020). Benzer olarak Pekçetin ve Günel (2019) tarafından fizyoterapi ve rehabilitasyon ile sağlık yönetimi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin özgeciler düzeylerinin karşılaştırılması amacıyla yapılan bir çalışmada özgeciler düzeyi ile yaş arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yine Başerer ve Kısaç (2017) yaptıkları çalışmada katılımcıların yaşının özgeciler davranışları üzerinde bir etkisinin olmadığı bulgusu elde edilmiştir. Bu bağlamda, yaş değişkeninin özgeciler üzerindeki etkisinin, bireylerin yaşam deneyimleri, sosyal çevreleri, eğitsel altyapıları ve kişilik özellikleri gibi birden çok etkenle birlikte değerlendirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Literatürdeki bazı çalışmalarda yaşla birlikte özgeciler düzeylerinin artması, yaş ilerledikçe toplumsal sorumluluk bilincinin ve empatik eğilimlerin gelişmesiyle açıklanabilirken; bazı çalışmalarda ise yaştan tek başına belirleyici olmadığı, diğer değişkenlerle etkileşim içinde ele alınması gerektiği şeklinde yorumlanabilir. Çalışma sonuçlarımız göstermiştir ki, özellikle maddi yardım ve travmatik durumlarda yardım alt boyutlarında yaştan etkisi göz ardı edilemeyecek düzeyde anlamlıdır.

Çalışmamızda öğrencilerin özgeciler puanları ile özgeciliğin alt boyutu puanlarının

cinsiyete göre anlamlı farklılaşmadığı bulunmuştur. Bu bulgu, cinsiyetin özgecilik davranışları üzerinde belirleyici bir değişken olmadığını göstermekte; özgecilik eğilimlerinin kadın ya da erkek olmaktan ziyade bireysel, sosyal ve kültürel faktörlere bağlı olarak şekillenebileceğini düşündürmektedir. Literatürde çalışmamızda elde ettiğimiz bulgularımıza benzer olarak çalışmalar bulunmaktadır. Kasapoğlu (2014) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin özgecilik puanlarında cinsiyete göre anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmamıştır. Pehlivan ve Lafcı (2014) tarafından yapılan hemşirelik öğrencilerinin özgecilik düzeylerinin ve etkileyen faktörlerinin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmada öğrencilerin cinsiyete göre özgecilik ölçeği ve alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunamamıştır. İşmen ve Yıldız (2005) tarafından yapılan çalışmada özgeci davranışların cinsiyet açısından farklılaşmadığı ve Özdemir vd. (2020) tarafından yapılan çalışmada cinsiyet açısından özgeci davranışların anlamlı farklılaşmadığı bulunmuştur. Avcı ve arkadaşlarının (2013) yaptıkları çalışmada katılımcıların özgecilik düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı farklılaşmadığı, Kayma ve Çetinkaya Büyükbodur'un (2020) yaptıkları çalışmada katılımcıların özgecilik özelliklerinin cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Bu çalışmalar, özgeciliğin evrensel bir değer olarak kadın ve erkek bireyler arasında eşit düzeyde gelişebileceğini, toplumsal cinsiyet rollerinin bu tür prososyal davranışlar üzerinde sınırlı etkisinin olabileceğini göstermektedir. Öte yandan literatürdeki çalışmalarda özgecilik düzeylerinde cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılığın bulunduğu çalışmalar da mevcuttur (Ekşi vd., 2016; Acar ve Apak, 2017; Az ve Acar, 2020; Boylu, 2020). Khalınbaylı ve Taş (2019) tarafından yapılan çalışmada üniversite öğrencilerinin cinsiyete göre özgecilik düzeylerinde anlamlı bir farklılığın olduğu ve kadınların özgecilik davranışının erkeklere göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Akdoğan (2021) tarafından yapılan çalışmada erkek öğretmenlerle kadın öğretmenlerin özgeci davranışları arasında anlamlı farklılık bulunmuş ve erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha fazla özgeci davranış gösterdiği bulunmuştur. Sağır (2020) tarafından yapılan çalışmada araştırmaya katılan katılımcıların özgecilik puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuş ve erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre özgecilik puanları daha yüksek bulunmuştur. Kumar ve Dixit (2017) yaptıkları çalışmada katılımcıların özgeciliklerinin cinsiyete göre anlamlı farklılaştığı ve erkeklerin özgeciliğinin kadınlardan daha yüksek olduğu bulunmuştur. Düzgüner ve Sevinç (2020) yaptıkları çalışmada cinsiyet ile özgecilik arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş ve kadınların özgecilik puanlarının erkeklere göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Çalışma sonuçlarımız, cinsiyetin özgecilik düzeylerini açıklamakta tek başına yeterli olmadığını; bununla birlikte, bireyin yaşam deneyimleri, içinde bulunduğu sosyal çevre ve sahip olduğu değerler gibi çok yönlü faktörlerin özgecilik davranışlarının şekillenmesinde daha belirleyici rol oynayabileceğini düşündürmektedir.

Çalışmamızda öğrencilerin özgecilik puanları ile özgeciliğin alt boyutu puanlarının sınıfa göre anlamlı farklılaşmadığı bulunmuştur. Bu bulgu, öğrencilerin özgecilik eğilimlerinin zaman içerisinde sınıf düzeyiyle birlikte otomatik olarak artmadığını, sınıf düzeyinin tek başına özgecilik üzerinde belirleyici bir etken olmayabileceğini göstermektedir. Literatürde çalışmamızda elde ettiğimiz bulgularımıza benzer olarak çalışmalar bulunmaktadır. Boylu (2020) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin sınıf düzeyine göre özgecilik düzeylerinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Söylev (2022) tarafından yapılan çalışmada araştırmaya katılan öğrencilerin özgecilik puanlarında öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfa göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yıldırım ve Topcuoğlu (2016) yaptıkları çalışmada katılımcıların özgecilik düzeylerinin sınıf düzeyine göre

anlamli farklılaşmadığı bulunmuştur. Az ve Acar (2020) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin özgeciliik puanlarında sınıf değişkenine göre anlamli bir farklılık bulunmamış fakat özgeciliğin bazı alt boyutlarında sınıf değişkeni ile anlamli farklılık bulunmuştur. Bu sonuçlar, özgeciliik davranışlarının gelişiminin sadece akademik ilerlemeye değil; öğrencilerin kişisel deneyimlerine, sosyal etkileşimlerine ve mesleki kimlik gelişim süreçlerine de bağlı olduğunu düşündürmektedir. Bununla birlikte, literatürde sınıf düzeyinin özgeciliik düzeyleri üzerinde anlamli bir etkisinin bulunduğunu ortaya koyan araştırmalar da yer almaktadır. Örneğin Duman (2021) tarafından yapılan çalışmada katılımcıların özgeciliik düzeylerinin sınıf düzeyine göre farklılık gösterdiği bulunmuştur. Kayma ve Çetinkaya Büyükbodur (2020) yaptıkları çalışmada katılımcıların özgeciliik özelliklerinin sınıf düzeyine göre anlamli farklılık gösterdiği bulunmuştur. Söz konusu bu bulgular, sınıf düzeyinin özgeciliik üzerindeki etkisinin doğrudan değil, dolaylı olabileceğini; özgeciliğin gelişiminde eğitim içeriği, uygulama deneyimi, etik eğitimi ve kişisel motivasyon gibi değişkenlerin aracı rol oynayabileceğini ortaya koymaktadır. Çalışmamızın bulguları, özgeciliğin sınıf düzeyinden ziyade bireyin eğitsel süreçte edindiği deneyimler, etik duyarlılık kazanımı ve kişisel farkındalık düzeyiyle daha yakından ilişkili olabileceğine işaret etmektedir.

Araştırma bulguları, bireylerin yetiştiği aile tipine göre özgeciliik düzeylerinde ve özgeciliğin alt boyutlarında anlamli bir farklılık olmadığını ortaya koymuştur. Bu sonuç, özgeciliik davranışlarının erken dönem sosyal öğrenme süreçlerinden, özellikle de aile yapısından güçlü biçimde etkilendiği yönündeki yaygın kuramsal görüşle tam olarak örtüşmemektedir. Özellikle geniş aile ortamlarında daha fazla sosyal etkileşim yaşandığı ve bu durumun prososyal davranışları destekleyebileceği varsayılmasına rağmen, çalışmanın verileri bu yönde bir farklılık göstermemiştir. Benzer sonuçlara ulaşan bazı çalışmalar da mevcuttur. Elçeoğlu (2024) yaptığı çalışmada katılımcıların özgeciliğinin büyüdükleri aile tipine göre anlamli farklılaşmadığını bulmuştur. Burada modern yaşam koşullarında sosyal medya, eğitim ve arkadaş çevresi gibi aile dışı faktörlerin bireylerin sosyal davranışlarını şekillendirmede daha etkili hale geldiği düşünülebilir.

Çalışmamızda öğrencilerin özgeciliik puanları ile özgeciliğin alt boyutu puanlarının gelir düzeyine göre anlamli farklılaşmadığı bulunmuştur. Literatürde çalışma bulgularımızla benzer çalışmalar bulunmaktadır (Boylu, 2020; Söylev, 2022). Başerer ve Kısac (2017) yaptıkları çalışmada katılımcıların gelir düzeyi ile özgeci davranışları arasında anlamli bir ilişkinin olmadığı bulunmuştur. Yıldırım ve Topcuoğlu (2016) yaptıkları çalışmada katılımcıların özgeciliik düzeylerinin sosyoekonomik düzeye göre anlamli farklılaşmadığı bulunmuştur. Bu durum, özgeciliik davranışlarının bireylerin maddi durumlarından ziyade değerleri ve sosyal duyarlılıkları ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda değerlendirildiğinde, özgeciliik davranışlarının bireyin sahip olduğu ekonomik imkânlardan ya da eğitim tercihindan ziyade, sosyal duyarlılık, empatik eğilim ve etik değerler gibi daha derin yapısal faktörlere dayandığı düşünülebilir. Diğer taraftan Pekçetin ve Günal (2019) tarafından fizyoterapi ve rehabilitasyon ile sağlık yönetimi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin özgeciliik düzeylerinin karşılaştırılması amacıyla yapılan bir araştırmada ise katılımcıların özgeciliik düzeyi ile gelir düzeyi açısından istatistiksel olarak anlamli bir farklılık bulunmuştur. Duman (2021) tarafından yapılan çalışmada katılımcıların özgeciliik düzeylerinin gelir düzeyine göre farklılık gösterdiği bulunmuştur. Ekonomik olarak daha iyi durumda olan bireylerin kaynak paylaşımına daha açık oldukları ve yardım davranışlarında bulunma olasılıklarının daha yüksek olduğu ortaya konmaktadır. Bu bakış açısı, ekonomik güvenliğin bireylerde

paylaşma davranışlarını kolaylaştırdığı varsayımına dayanmaktadır. Bu nedenle, geliri giderinden fazla olan bireylerin daha yüksek özgecilik puanlarına sahip olmaları beklenebilirdi. Sonuç olarak, bu araştırmanın verileri, gelir durumunun özgecilik üzerinde belirleyici bir etkisi olmadığını ortaya koymakta; bunun yerine, özgecilik davranışlarının kültürel, psikolojik ve sosyal faktörlerin bir bileşimi olarak değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Araştırma bulguları, bireylerin en uzun yaşadıkları yerleşim yeri ile özgecilik düzeyleri ve özgeciliğin alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Bu sonuç, yerleşim yerinin bireylerin prososyal davranışlarını etkileyebileceği yönündeki temel varsayım ile örtüşmemektedir. Özellikle kırsal bölgelerde topluluk ilişkilerinin daha yoğun ve bireyler arası yardımlaşmanın daha yaygın olduğu düşünülse de elde edilen veriler bu yönde bir farklılık ortaya koymamıştır. Zwirner ve Raihani (2020) yaptıkları çalışmada kentselliğin insanların yardım etme davranışı üzerinde etkili olmadığı sonucuna ulaşmış ve elde ettikleri bulgular da prososyal davranışların şekillenmesinde kentlilikten ziyade sosyal ve ekonomik değişkenlerin önemini vurgulamaktadır. Bu bulgu, özgeciliğin daha çok bireysel özellikler, aile yapısı ve kişisel değerler gibi faktörlerden etkilendiğini düşündürmektedir. Öte yandan, Ma, Pei ve Jin (2015) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada, kırsal bölgelerde yaşayan bireylerin özgecilik düzeylerinin kentsel bölgelere kıyasla daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bu farklılık, sosyal ilişkilerin daha yakın ve etkileşimli olduğu kırsal yaşam koşullarına bağlanmıştır. Bu bulgular doğrultusunda, günümüz toplumsal yapılarında kırsal ve kentsel yaşam biçimlerinin giderek birbirine yakınlaştığı, özellikle dijital iletişim araçlarının yaygınlaşmasıyla bireyler arası sosyal etkileşimlerin yerleşim yerinden bağımsız hale geldiği düşünülebilir.

Çalışmamızda öğrencilerin özgecilik puanları ile özgeciliğin alt boyutu puanlarının anne ve babanın eğitim düzeyine göre anlamlı farklılaşmadığı bulunmuştur. Bu bulgu, bireylerin özgecilik eğilimlerinin ebeveynlerinin eğitim seviyesinden doğrudan etkilenmediğini ve özgecilik davranışlarının daha çok bireysel ve sosyal öğrenme süreçleriyle şekillenebileceğini düşündürmektedir. Ancak literatürde özgeciliğin anne ve babanın eğitim düzeyine göre anlamlı farklılaştığı çalışmalar bulunmaktadır. Avcı ve arkadaşlarının (2013) yaptıkları çalışmada katılımcıların özgecilik düzeylerinin anne ve babalarının eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Kayma ve Çetinkaya Büyükbodur (2020) yaptıkları çalışmada katılımcıların annelerinin eğitim durumuna göre özgecilik özelliklerinden yardım etme boyutundan aldıkları puan ortalamalarının anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Bu tür bulgular, ebeveynlerin eğitim düzeylerinin çocukların değer gelişimi, sosyal duyarlılık ve prososyal davranış eğilimleri üzerinde dolaylı da olsa etkili olabileceğine işaret etmektedir. Bununla birlikte, çalışmamızın sonuçları, özgecilik davranışlarının yalnızca aileden aktarılan sosyo-kültürel sermaye ile açıklanamayacağını; bireyin kendi yaşam deneyimleri, akademik ve mesleki gelişim süreçleri ile sosyal etkileşimlerinin de belirleyici olabileceğini göstermektedir.

Bu araştırmanın bulguları, kardeş sayısı değişkeni ile öğrencilerin özgecilik düzeyleri veya özgeciliğin alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığını göstermektedir. Bu durum, kardeş sayısının niceliksel bir aile yapısı unsuru olarak bireylerdeki özgecilik davranışlarını doğrudan belirlemede sınırlı bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, güncel literatürde kardeş sayısının ve kardeş ilişkileri kalitesinin bireylerin sosyal ve davranışsal gelişimleri üzerinde etkilerinin

bulunduğunu öne süren çalışmalar mevcuttur. Arpacı ve Özmen (2014) yaptıkları çalışmada öğrencilerin özgeciliğini kardeş sayısının etkilediği ve kardeş sayısı az olan öğrencilerin özgeciliğinin yüksek olduğu bulunmuştur. Bununla birlikte Smorti ve Ponti (2018) yaptıkları çalışmada kardeşe sahip olma durumunun prososyal davranışları etkilemediğini ancak kardeş ilişkileri kalitesinin prososyal davranışları olumlu etkilediğini bulmuştur. Bu tür bulgular, kardeş sayısının özgeciliği davranışlarını doğrudan belirleyen bir değişken olmaktan ziyade kardeş ilişkilerinin kalitesi gibi faktörlerle etkileşime girerek etkileyebileceğini göstermektedir.

Araştırmanın sonuçlarına göre, öğrencilerin sosyal hizmet bölümünü seçme şekli ile özgeciliği düzeyleri ve özgeciliğin alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu bulgu, bireylerin sosyal hizmeti tercih etme biçimlerinin tek başına özgeciliği eğilimlerini değiştirmedikçe işaret etmektedir. Kaçar Banbal (2010) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin hemşirelik bölümünü seçme durumuyla özgeciliği düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamış olup çalışma bulgularımızla benzer niteliktedir. Bununla birlikte Acar ve Apak (2017) sosyal hizmet bölümünü isteyerek seçenlerin özgeciliğinin istemeyerek seçen öğrencilere göre daha yüksek olduğunu bulmuştur.

Çalışmamızda öğrencilerin özgeciliği puanları ile özgeciliğin alt boyutu puanlarının sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyetine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiş ve özgeciliği ölçeği alt boyutlarından fiziksel güce dayalı yardım ve yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım puanları ile sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyeti değişkeni arasında anlamlı fark bulunmuş olup, bu farkın sosyal hizmet bölümünü seçmekten memnun olan grupların puan ortalamasının diğer gruplara göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı saptanmıştır. Arpacı ve Özmen (2014) tarafından hemşirelik öğrencilerinin özgeciliği ve empatik eğilim düzeyleri ve arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan çalışmada da hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik bölümünde okumaktan memnun olma durumuna göre özgeciliği ölçeği toplam puan ortalamaları, aile ve sorumluluk alt boyut puan ortalamaları arasında fark olduğu bulunmuştur. Bu bulgular, mesleki tatminin özgeciliği davranışlarını güçlendirebileceğini ve etik değerlere bağlılığı artırabileceğini düşündürmektedir.

Araştırma bulguları, sosyal hizmet bölümü öğrencilerinin özgeciliği puanları ile özgeciliğin alt boyutu puanlarının sosyodemografik değişkenlerden sadece yaş ve sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyeti değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılaştığını ortaya koymuştur. Öğrencilerin özgeciliği ölçeği alt boyutlarından maddi yardım ve travmatik durumlarda yardım puanları ile yaş değişkeninin istatistiksel açıdan anlamlı farklılaştığı bulunmuştur. Bu anlamlılığın ise 24 yaş ve üstü öğrencilerden maddi yardım ve travmatik durumlarda yardım puan ortalamalarının diğer gruplara göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı saptanmıştır. Başka bir ifadeyle yaş ilerledikçe, öğrencilerin maddi yardım ve travmatik olaylara müdahale etme eğilimlerinin arttığı saptanmıştır. Bu durum, yaşla birlikte kazanılan deneyim ve sosyal farkındalığın özgeciliği davranışlarını olumlu yönde etkileyebileceğine işaret etmektedir. Benzer şekilde öğrencilerin özgeciliği ölçeği alt boyutlarından fiziksel güce dayalı yardım ve yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım puanları ile sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyeti değişkeni arasında anlamlı farklılık bulunmuş ve bu farkın sosyal hizmet bölümünü seçmekten memnun olan grupların puan ortalamasının diğer gruplara göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı saptanmıştır. Bu sonuç, mesleki memnuniyetin özgeciliği davranışlarını destekleyici bir etken olduğunu göstermektedir. Öte yandan,

cinsiyet, aile tipi, sınıf düzeyi, gelir seviyesi, ebeveynlerin eğitim düzeyi, kardeş sayısı ve uzun süre yaşanan yer gibi diğer değişkenlere göre özgeciliğinin anlamlı farklılaşmadığı bulunmuştur. Bu bulgu, özgeciliği davranışlarının daha çok bireyin değer sistemi, içsel motivasyonları ve mesleki yönelimi ile şekillendiğini düşündürmektedir.

Sonuç olarak, bu araştırmanın bulguları, sosyal hizmet lisans öğrencilerinin özgeciliği düzeylerinin bazı sosyodemografik ve bireysel değişkenler doğrultusunda anlamlı şekilde farklılaştığını göstermektedir. Özellikle yaşın ve sosyal hizmet bölümünü seçme memnuniyetinin belirli özgeciliği ölçeği alt boyutlarıyla ilişkili olması, özgeciliği davranışlarının salt doğuştan gelen bir eğilimden ibaret olmadığını, aksine yaşantılarla, deneyimlerle ve mesleki yönelimlerle şekillenen dinamik bir yapı olduğunu ortaya koymaktadır. Öğrencilerin özgeciliği düzeylerinin sadece bireysel özelliklere değil, aynı zamanda mesleki farkındalıklarına, eğitime yönelik tutumlarına ve mesleki kimlik gelişim süreçlerine bağlı olarak değişebileceği anlaşılmaktadır.

5.Sonuç ve Öneriler

Bireylerin başkalarının faydasını kendi faydasına üstün ve öncelikli tutmasını öngören özgeciliği sosyal hizmet açısından oldukça önemlidir. Sosyal hizmet insana yardım mesleği olarak ifade edilmekte olup literatürdeki çalışmalarda sosyal hizmetin mesleki bir kariyer olarak seçilme nedenleri arasında özgeciliği motivasyonu genellikle ilk sıralarda yer almaktadır. Sosyal hizmet uygulamalarında özgeciliği temel bir değere sahiptir.

Bu araştırma, sosyal hizmet lisans öğrencilerinin özgeciliği düzeylerinin çeşitli sosyodemografik değişkenler doğrultusunda anlamlı farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymayı amaçlamıştır. Elde edilen bulgular, sosyal hizmet öğrencilerinin özgeciliği düzeylerinin belirli demografik özelliklere göre değişebildiğini göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin mesleki değerleri ve etik ilkeleri içselleştirme süreçlerinde bireysel ve çevresel etkenlerin rol oynadığını ortaya koymaktadır.

Araştırma bulguları doğrultusunda, sosyal hizmet eğitim programlarının yalnızca kuramsal bilgi aktarımına odaklanmakla yetinmemesi, aynı zamanda öğrencilerin etik duyarlılıklarını, empati kurma yeteneklerini ve sosyal sorumluluk bilincini geliştirmeye yönelik yapılandırılması gerektiği sonucuna varılmıştır. Özgeciliği gibi mesleki etik ilkelerin, bilişsel boyutun ötesinde duygusal ve davranışsal düzeyde de öğrencilere kazandırılması, gelecekte alanda görev alacak sosyal hizmet uzmanlarının mesleki yeterliliklerini arttıracaktır. Ayrıca, özgeciliği düzeylerinin zaman içinde değişebileceği göz önünde bulundurularak, bu tür özelliklerin tüm eğitim süreci boyunca düzenli olarak değerlendirilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda yapılacak izleme çalışmaları, öğrencilerin bireysel ve mesleki gelişimlerinin izlenmesine olanak sağlayacak; özgeci tutumları teşvik eden etkinlikler, uygulamalar ve ders içerikleriyle eğitim süreci daha etkin hale getirilebilecektir. Böylece, sosyal hizmet eğitimi yalnızca mesleki beceri kazandıran değil, aynı zamanda toplum yararına duyarlı bireyler yetiştirmeye odaklanan bütüncül bir yapıya kavuşabilecektir.

Araştırma sonuçlarımız doğrultusunda, sosyal hizmet öğrencilerinin özgeciliği düzeylerinin desteklenmesi ve mesleki gelişimlerine katkı sağlanması adına çeşitli önerilerde bulunmak mümkündür. Öncelikle, sosyal hizmet eğitiminin yalnızca bilgi aktarımına dayalı değil, öğrencilerin empati, etik duyarlılık ve toplumsal sorumluluk gibi temel mesleki değerleri içselleştirmelerine olanak tanıyacak şekilde yeniden

yapılandırılması önem arz etmektedir. Bu bağlamda, özgecilik davranışlarının geliştirilebilmesi için öğretim programlarına değer temelli içeriklerin dâhil edilmesi, gönüllülük esaslı saha uygulamaları ve toplumsal katkı temelli projelere daha fazla yer verilmesi önerilmektedir. Ayrıca, öğrencilerin eğitim süreci boyunca özgecilik eğilimlerinin düzenli olarak izlenmesi ve değerlendirilmesi, duyuşsal gelişimlerinin takibi açısından önemlidir. Araştırmada özgecilik düzeylerinin yaş ve bölüm seçme memnuniyeti gibi değişkenlere göre anlamlı farklılaşması, mesleğe yönelik farkındalığın ne denli etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle, mesleki motivasyonu artırmaya yönelik bilgilendirici seminerlerin, yönlendirme programlarının yaygınlaştırılması önerilmektedir. Öte yandan, özgecilik davranışlarının yalnızca nicel verilerle değil, nitel yöntemlerle de incelenmesi; öğrencilerin bu davranışları nasıl tanımladığı, ne tür deneyimlerle geliştirdiği ve hangi faktörlerin etkisinde şekillendirdiğine dair daha derinlemesine veriler elde edilmesine katkı sağlayacaktır. Böylelikle bu tür çalışmaların farklı üniversitelerde ve daha geniş örneklemlemlerle tekrarlanması, elde edilen bulguların genellenebilirliğini artıracak ve sosyal hizmet eğitiminin niteliğine yönelik daha kapsayıcı önerilerin geliştirilmesine olanak sunacaktır.

Son olarak sosyal hizmet lisans programlarında yer alan meslek etiği dersleri, öğrencilere mesleki etik ilkeleri tanıtmayı amaçlasa da bazı temel etik değerlerin —özellikle özgecilik gibi sosyal hizmetin kurucu unsurlarından birinin— içerik içerisinde yeterince ön plana çıkarılmadığı düşünülmektedir. Özgecilik, mesleğin insana saygı, hizmet ve sosyal sorumluluk gibi temel ilkeleriyle doğrudan bağlantılı olmasına karşın, etik derslerinde çoğunlukla yüzeysel biçimde ele alınmakta; öğrencilerin bu değeri davranış düzeyinde geliştirmelerini sağlayacak yöntemler yeterince kullanılmamaktadır. Bu durum, etik eğitiminin içeriğinin gözden geçirilmesi ve özgecilik temasının hem teorik temelleriyle hem de uygulamalı boyutlarıyla daha kapsamlı şekilde derslerde yer alması gerektiğine işaret etmektedir. Ayrıca, öğrencilerin saha temelli deneyimlerle özgecilik davranışlarını pekiştirebileceği öğrenme ortamlarının oluşturulması gerekmektedir. Bu bağlamda, sosyal hizmet eğitiminde etik derslerinin özgecilik gibi mesleki kimliği ve sorumluluğu besleyen değerlere daha güçlü bir şekilde odaklanması, hem etik farkındalığı yüksek hem de toplumsal katkı motivasyonu gelişmiş meslek elemanlarının yetişmesine katkı sağlayacaktır. Böylelikle, özgecilik anlayışı yalnızca bireysel bir erdem olarak değil, aynı zamanda meslek pratiğinin temel bir bileşeni olarak daha görünür ve etkili hale gelecektir.

Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme
Etik Beyan	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur. *(Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Rektörlüğü, Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu 06.03.2024 Tarih, GO 2024/148 Nolu kararı ile Etik Kurul Kararı alınmıştır.)
Benzerlik Taraması	Yapıldı – İthenticate
Etik Bildirim	itobiad@itobiad.com
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.
Yazar Katkıları	Çalışmanın Tasarlanması: 1. Yazar (%60), 2. Yazar (%40) Veri Toplanması: 1. Yazar (%40), 2. Yazar (%40), 3. Yazar (%20) Veri Analizi: 1. Yazar (%40), 2. Yazar (%30), 3. Yazar (%30) Makalenin Yazımı: 1. Yazar (%40), 2. Yazar (%30), 3. Yazar (%30) Makale Gönderimi ve Revizyonu: 1. Yazar (%40), 2. Yazar (%30), 3. Yazar (%30)
Peer-Review	Double anonymized - Two External
Ethical Statement	It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited. * (Burdur Mehmet Akif Ersoy University Rectorate, Non-Interventional Clinical Research Ethics Committee Decision was taken with the decision dated 06.03.2024, numbered GO 2024/148 of the Presidency of the Publication Ethics Committee.)
Plagiarism Checks	Yes - İthenticate
Conflicts of Interest	The author(s) has no conflict of interest to declare.
Complaints	itobiad@itobiad.com
Grant Support	The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.
Author Contributions	Design of Study: 1. Author (%60), 2. Author (%40) Data Acquisition: 1. Author (%40), 2. Author (%40), 3. Author (%20) Data Analysis: 1. Author (%40), 2. Author (%30), 3. Author (%30) Writing up: 1. Author (%40), 2. Author (%30), 3. Author (%30) Submission and Revision: 1. Author (%40), 2. Author (%30), 3. Author (%30)

Kaynakça / References

Acar, H. ve Çamur Duyan, G. (2003). Dünyada Sosyal Hizmet Mesleğinin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 14(1), 1-19.

Acar, M.C. ve Apak, H. (2017). Sosyal Hizmet Bölümü Öğrencilerinin Empatik Eğilimleri ile Özgeciliği Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 28(1), 93-112.

Akdoğan, A. (2021). *Öğretmenlerin Özgeci Davranışları ile Öğretmen Liderliğine Yönelik Algı ve Beklentileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), T.C. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Karaman.

Arpacı, P. ve Özmen, D. (2014). Hemşirelik Öğrencilerinin Özgeciliği ve Empatik Eğilim Düzeyleri ve Aralarındaki İlişki. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 11(3), 51-57.

Avcı, D., Aydın, D., Özbaşaran, F. (2013). Hemşirelik Öğrencilerinde Empati-Özgeciliği İlişkisi ve Özgeci Davranışın Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2(2), 108-113.

Az, M.S. ve Acar, M.C. (2020). Dindarlık ile Özgeciliği Arasındaki İlişki: Üniversite Öğrencileri ile Yapılan Bir Araştırma. *Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7(1), 742-773. <https://doi.org/10.17859/pauifd.731273>

Bal, P.N. ve Topuz, C. (2015). Özgeciliği Artırmaya Yönelik Psikoeğitim Programının Üniversite Öğrencilerinin Özgeciliği Düzeylerine Etkisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(4), 206-216.

Başerer Berber, Z. (2024). Özgeciliğin Ortaya Çıktığı Durumların Değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(92), 1685-1697. <https://doi.org/10.17755/esosder.1470289>

Başerer, Z. ve Kısaç, İ. (2017). Özgeci Davranışın Psikolojik İyi Oluş ve Çeşitli Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi (Erzurum İli Örneği). *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 56, 582-594.

Batson, C.D. ve Powell, A.A. (2003). *Altruism and Prosocial Behavior*, Theodore Millon ve Melvin J. Lerner (Ed.), *Handbook of Psychology: Personality and Social Psychology* (Cilt 5, s.463-484) içinde, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.

Blaikie, N.W.H. (1974). Altruism in the Professions: The Case of the Clergy. *The Australian and New Zealand Journal of Sociology*, 10(2), 84-89.

Boylu, M.A. (2020). *Üniversite Öğrencilerinin Özgeciliği Düzeyleri ile Empatik Eğilim ve Benlik Saygısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), T.C. Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, Mersin.

Bozdemir, R. ve Duman, N. (2020). Sosyal Hizmet ve Sosyal Adalet Savunuculuğu. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(69), 1106-1112. <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2020.4024>

Brill, C.K. (2001). Looking at the Social Work Profession Through the Eye of the NASW Code of Ethics. *Research on Social Work Practice*, 11(2), 223-234.

Clavien, C. (2012). *Altruistic Emotional Motivation: An Argument in Favour of Psychological*

Altruism, Kathryn S. Plaisance and Thomas A.C. Reydon (Ed.), *Philosophy of Behavioral Biology* (Cilt 282, s. 275-296) içinde, Springer Science+Business Media B.V.

Clavien, C. ve Chapuisat, M. (2013). Altruism Across Disciplines: One Word, Multiple Meanings. *Biol Philos*, 28, 125–140. <http://doi.org/10.1007/s10539-012-9317-3>

Çetin, H. (2019). *Özgeçilik, Toplumsal İşbirliği ve Rekabet* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), T.C. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Teorisi Anabilim Dalı, İstanbul.

Çevik, E. (2017). *Spor Yöneticiliği ve Rekreasyon Bölümlerinde Toplumsal Duyarlık ve Katkı Projesi Derslerinin Özgeçilik, Benlik Saygısı ve İletişim Becerileri Açısından Değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı, Antalya.

Çoban Kaynak, R. (2017). Sosyal Adalet, Eşitlik ve Sosyal Hizmet. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(4), 252-260.

Dascălu, D.-I. (2014). *Altruism and Individualism in Future Social Workers*, Georgeta Rata ve Patricia-Luciana Runcan (Ed.), *Social Issues* (s.153-162) içinde, UK: Cambridge Scholars Publishing.

Duman, B. (2021). Üniversite Öğrencilerinin Özgeçilik Düzeyleri ile Sosyodemografik Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(4), 27-35.

Duyan, V. (2003). Sosyal Hizmetin İşlev ve Roller. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 14(2), 1-22.

Düzgüner, S. (2019). Pro-Sosyal Davranışlarda Diğerkâmlığın (Özgeçilik) Tanımı ve Konumu. *Bilimname*, 2019(40), 351-373. <http://dx.doi.org/10.28949/bilimname.595847>

Düzgüner, S. ve Sevinç, K. (2020). Farklı Bölümlerde Okuyan Üniversite Öğrencilerinde Özgeçilik ve Dini Tutum İlişkisi. *Theosophia*, 1, 53-69.

Eisenberg, N. ve Miller, P.A. (1987). The Relation of Empathy to Prosocial and Related Behaviors. *Psychological Bulletin*, 101(1), 91-119.

Ekşi, H., Sayın, M. ve Çelebi, Ç.D. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Özgeçilik ve Otantiklik Seviyeleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 14(32), 79-102.

Elçeoğlu, B. (2024). *Mutluluğun Yordayıcıları Olarak Özgeçilik ve Psikolojik Sağlamlığın Rolü* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), T.C. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisanüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.

Fehr, E. ve Fischbacher, U. (2003). The Nature of Human Altruism. *Nature*, 425, 785-791.

Hu, Z.-X., Gan, K.-P., Sun, G.-Y. ve Wang, Q. (2025). Public service motivation and career choice intentions of social work students: the roles of altruistic motivation and professional values. *Front. Psychol.*, 16:1517457. <http://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1517457>

İşmen, A.E. ve Yıldız, A. (2005). Öğretmenliğe İlişkin Tutumların Özgeçilik ve Atılganlık Düzeyleri Açısından İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 42(42), 151-166.

Kaçar Banbal, G. (2010). *Hemşirelik Öğrencilerinin Özgeçilik Düzeyleri* (Yayımlanmamış

Yüksek Lisans Tezi), T.C. İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Öğretimi Ana Bilim Dalı Hemşirelik Öğretimi Programı, İstanbul.

Karaca, S. (2021). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Gazi Kitabevi.

Karadağ, E. ve Mutaftçılar, I. (2009). Prososyal Davranış Ekseninde Özgecilik Üzerine Teorik Bir Çözümleme. *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 8, 41-69.

Kasapoğlu, F. (2014). İyilik Hali ile Özgecilik Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Hikmet Yurdu Düşünce-Yorum Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 7(13), 271-288.

Kay, F.M. ve Granfield, R. (2023). Altruism at Work: An Integrated Approach to Voluntary Service among Private Practice Lawyers. *Law & Social Inquiry*, 48(2), 593-631.

Kayma, D., Çetinkaya Büyükbodur, A. (2020). Sosyal Hizmet Bölümü Öğrencilerinin Özgecilik Özellikleri ile Damgalama/Stigma Eğilimleri Arasındaki İlişki. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 31(3), 849-873.

Kerr, B., Godfrey-Smith, P. ve Feldman, M.W. (2004). What is altruism?. *TRENDS in Ecology and Evolution*, 19(3), 135-140.

Khalınbaylı, K. ve Taş, B. (2019). Üniversite Öğrencilerinde Özgecilik ve Mükemmeliyetçilik Anlayışı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 14(20), 1564-1593. <http://doi.org/10.26466/opus.580182>

Kıvanç, Ö. (2020). *Hemşirelerin Özgecilik ve Merhamet Düzeylerinin Bakım Kalite Göstergeleri ile İlişkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), T.C. Bahçeşehir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, İstanbul.

Kumar, A. ve Dixit, V. (2017). Altruism, Happiness and Health among Elderly People. *Indian Journal of Gerontology*, 31(4), 480-496.

Liedgren, P.S. ve Elvhage, G.V. (2015). Social Work of the Future: Motives and Expectations among Social Work Students in Sweden. *International Journal of Social Science Studies*, 3(6), 121-129.

Liu, Y. (2024). The Influencing Factors of Altruism and Egoism. *Journal of Education, Humanities and Social Sciences*, 26, 567-571. <https://doi.org/10.54097/kxq67452>

Ma, Q., Pei, G., ve Jin, J. (2015). What makes you generous? The influence of rural and urban rearing on social discounting in China. *PLoS ONE*, 10(7), e0133078. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0133078>

McGaghie, W.C., Mytko, J.J., Brown, W.N. ve Cameron, J.R. (2002). Altruism and Compassion in The Health Professions: A Search for Clarity and Precision. *Medical Teacher*, 24(4), 374-378.

Okafor, C.O., Onuoha, F.I. ve Chikezie, C. (2024). Exploring Religiosity and Socioeconomic Status As Predictors of Altruism Among Undergraduates in Southeast Nigeria. *African Journal of Social and Behavioural Sciences*, 14(6), 3492-3505.

Oktar, S. (2018). *Üniversite Öğrencilerinin Özgecilik, Kişilik Özellikleri ve Sosyal Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), T.C. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı, Konya.

Özateş, Ö.S. (2010). Sosyal Hizmet Etiğinin Felsefi Temelleri. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 21(1), 85-97.

Özdemir, S.G., Daşbaş, S. ve Kesen, N.F. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Aile Aidiyeti ve Özgeci Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Konya İli Örneğİ. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 23(1), 101-111.

Pehlivan, S. ve Lafçı, D. (2014). Hemşirelik öğrencilerinin özgecilik düzeyleri. *Gaziantep Medical Journal*, 20(1), 29-34. <https://doi.org/10.5455/GMJ-30-2013-169>

Pekçetin, S. ve Günal, A. (2019). Sağlık Bilimlerinin İki Farklı Bölümündeki Öğrencilerin Özgecilik Düzeyinin İncelenmesi. *Ergoterapi ve Rehabilitasyon Dergisi*, 7(1), 11-16. <https://doi.org/10.30720/ered.394475>

Petersén, A.C. (2024). New Insights on Motives for Choosing Social Work as A Career: Answers From Students and Newly Qualified Social Workers. *Social Work Education*, 43(3), 702–716. <https://doi.org/10.1080/02615479.2022.2139823>

Reamer, F. G. (2024). Effective Altruism: Implications for the Social Work Profession: Part I. *International Journal of Social Work Values and Ethics*, 21(1), 32-50. <https://doi.org/10.55521/10-021-106>

Sağır, Z. (2020). Özgecilik ve Dini Tutum: Farklı Meslek Grupları Üzerine Nicel Bir Araştırma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7(13), 285-319. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4021459>

Serpen, A.S. ve Hasgöl, E. (2015). Sosyal Hizmet Uygulamalarında Empatinin Önemi ve Yardım İlişkisi Üzerindeki Etkisi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 35, 37-52. <http://dx.doi.org/10.21560/spcd.36331>

Smorti, M. ve Ponti, L. (2018). How Does Sibling Relationship Affect Children's Prosocial Behaviors and Best Friend Relationship Quality?. *Journal of Family Issues*, 39(8), 2413-2436. <https://doi.org/10.1177/0192513X18755195>

Söylev, Ö.F. (2022). Özgeciliğın Yordayıcısı Olarak Empati ve Maneviyat: İlahiyat Öğrencileri Üzerine Nicel Bir Araştırma. *Eskişeni*, 47, 463-488. <https://doi.org/10.37697/eskişeni.1126504>

Stevens, M., Moriarty, J., Manthorpe, J., Hussein, S., Sharpe, E., Orme, J., Mcyntyre, G., Cavanagh, K., Green-Lister, P. ve Crisp, B.R. (2012). Helping others or a rewarding career? Investigating student motivations to train as social workers in England. *Journal of Social Work*, 12(1), 16–36. <http://doi.org/10.1177/1468017310380085>

Tam, T.S.K. ve Yeung, S. (1999). Altruism, Social Responsibility, and Government Support For Social Welfare. *Asia Pacific Journal of Social Work and Development*, 9(2), 79-95.

Tekeş, B. ve Hasta, D. (2015). Özgecilik Ölçeğİ: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Nesne Psikoloji Dergisi*, 3(6), 55-75. <http://doi.org/10.7816/nesne-03-06-03>

Toros, K. ve Medar, M. (2015). Undergraduate Students' Motives for Studying Social Work: The Case of Estonia. *International Journal of Liberal Arts and Social Science*, 3(2), 45-52.

Tutar, H. ve Erdem, A.T. (2022). Örnekleriyle Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve SPSS Uygulamaları (Geliştirilmiş ve Gözden Geçirilmiş 2. Baskı), Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Ümmet, D., Ekşi, H. ve Otrar, M. (2013). Özgecilik (Altruizm) Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 11(26), 301-321.

Yıldırım, M. ve Topcuoğlu, P. (2016). Özgeciliğin Çeşitli Demografik Değişkenlerle İncelenmesi: Sakarya Örneği. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 40-53.

Zwirner, E. ve Raihani, N. (2020). Neighbourhood wealth, not urbanicity, predicts prosociality towards strangers. *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences*, 287(1936), 20201359. <http://dx.doi.org/10.1098/rspb.2020.1359>